

Vlaams
Parlement

stuk **17-A** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 14 mei 2012 (2011-2012)

Toelichtingen

bij de tweede aanpassing
van de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2012

Algemene toelichting

INHOUD

1. INLEIDING	6
1.1. Opzet van de tweede begrotingsaanpassing 2012	6
1.2. Creatie en aanwending van de bruto-beleidsruimte	6
2. DE MIDDELENBEGROTING.....	9
2.1. Inleidend overzicht	9
2.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen.....	11
2.2.1. Parameters	11
2.2.2. Resultaten	11
2.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid	13
2.4. Gewestelijke belastingen.....	13
2.5. Toegewezen ontvangsten	14
2.6. Andere ontvangsten.....	14
2.7. Lottomiddelen.....	14
2.8. Te consolideren instellingen.....	15
3. DE UITGAVENBEGROTING	17
3.1. De beleids- en betaalkredieten	19
3.1.1. Beleidskredieten	19
3.1.2. Betaalkredieten	22
3.1.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten	24
3.2. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen	25
3.3. Bespreking per beleidsdomein	27
3.3.1. Diensten Algemeen Regeringsbeleid.....	27
3.3.2. Bestuurszaken	27
3.3.3. Financiën en Begroting	27
3.3.4. Economie, Wetenschappen en Innovatie.....	28
3.3.5. Onderwijs en Vorming	28
3.3.6. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	29
3.3.7. Cultuur, Jeugd, Sport en Media	30
3.3.8. Werk en Sociale Economie	30
3.3.9. Landbouw en Visserij.....	30
3.3.10. Leefmilieu, Natuur en Energie	31
3.3.11. Mobiliteit en Openbare Werken	31
3.3.12. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	32
3.4. Stand en evolutie van de impliciete schuld	32
3.4.1. Stand van de impliciete schuld	32
3.4.2. Impliciete schuld volgens rijkscomptabiliteit (G.W.R.).....	32

3.4.3. Correctie voor verruiming consolidatieperimeter	34
3.4.4. Evolutie van de impliciete schuld	34
4. HET FINANCIËEL BEHEER	36
4.1. Schuldevolutie	36
4.1.1. Het begrotingssaldo in ESR-termen.....	36
4.1.2. Kredietverleningen en participaties	36
4.2. Herfinancieringsbehoeften.....	37
5. HET VORDERINGENSALDO	39
6. BIJLAGE – AKKOORDEN INZAKE BEGROTINGSNORMEN	
6.1. Inleiding	44
6.2. Overeenkomst van 15 december 2009 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotingsdoel- stellingen voor de periode 2009-2010	44

Lijst met tabellen

Tabel 1-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte 2 BGA vs. BGA 2012 (in duizend euro)	8
Tabel 2-1: Grote rubrieken van de ESR-gecorrigeerde middelen 2012 (in duizend euro)	9
Tabel 2-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2012 (in duizend euro)	10
Tabel 2-3: Volledig parameteroverzicht	12
Tabel 2-4: Gewestelijke belastingen 2012 (in duizend euro)	13
Tabel 2-5: Te consolideren instellingen (in duizend euro)	15
Tabel 3-1: Saldi-berekening – Beleidskredieten ministeries (in duizend euro) ..	20
Tabel 3-2: Saldi-berekening – Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)	21
Tabel 3-3: Saldi-berekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro)	22
Tabel 3-4: Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro) ...	22
Tabel 3-5: Saldi-berekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)	23
Tabel 3-6: Saldi-berekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro)	23
Tabel 3-7: Beleidskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)	25
Tabel 3-8: Betaalkredieten per beleidsdomein (in duizend euro)	26
Tabel 3-9: Impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) (in euro)	33
Tabel 3-10: Impliciete schuld per 31 december 2011 van DAB's (in euro)	33
Tabel 3-11: Geconsolideerde impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) en DAB's (in euro)	33
Tabel 3-12: Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/ rechtspersonen volgens G.W.R. (in euro)	34
Tabel 3-13: Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/ rechtspersonen na verruiming consolidatieperimeter (in euro)	34
Tabel 4-1: Ingeschreven ESR-8 ontvangsten en -uitgaven (in duizend euro)	37
Tabel 4-2: Herfinancieringsbehoeften 2 BGA 2012 (in duizend euro)	38
Tabel 5 -1: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro)	40
Tabel 5-2: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro)	40
Tabel 5-3: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro)	41
Tabel 5-4: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro)	41
Tabel 5-5: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht	43

Lijst met figuren

Figuur 2-1: Relatieve aandelen van de ESR-gecorrigeerde middelen 2012	10
Figuur 3-1: Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro).....	24
Figuur 3-2: Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein 2BGA 2012 (in duizend euro).....	26
Figuur 3-3: Stand en verwachte evolutie van de impliciete schuld 2004-2012 t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro).....	35

1. INLEIDING

1.1. Opzet van de tweede begrotingsaanpassing 2012

Midden maart 2012 heeft de Vlaamse Regering de vervroegde eerste begrotingsaanpassing 2012 goedgekeurd. Die begrotingsaanpassing heeft vooral de negatieve impact op de begrotingsontvangsten van de door het Federaal Planbureau in februari bijgestelde groeiverwachting voor 2012 verwerkt.

Er wordt nu een tweede begrotingsaanpassing voorgelegd aan het Vlaams Parlement die gebaseerd is op de traditionele technische bilaterales.

Het opzet van deze tweede begrotingsaanpassing is enerzijds om de meest recente informatie inzake uitvoeringscijfers 2011 en verwachte evoluties van gebruikte parameters met impact op de ontvangsten- en uitgavenraming correct te verwerken. Anderzijds bevat voorliggende begrotingsaanpassing ook de nog verdere technische vertaling van de besparingsmaatregelen van de eerste begrotingsaanpassing.

Tot slot wordt in het kader van de invoering van het Rekendecreet en de hiermee gepaard gaande aanpassing van de aanrekeningsregels van ontvangsten en uitgaven een nieuwe berekening van de overflow aan budgettair te neutraliseren ontvangsten en uitgaven in deze begrotingsaanpassing verwerkt.

1.2. Creatie en aanwending van de bruto-beleidsruimte

Creatie bruto-beleidsruimte

Bij de analyse van de evolutie van de bruto-beleidsruimte, zoals hierna in tabelvorm weergegeven, kan vooreerst worden vastgesteld dat er geen aanpassing van de samengevoegde en gedeelde belastingen is voorzien. Zoals reeds bij de eerste begrotingsaanpassing is toegelicht, werden die inkomsten reeds afgestemd op de aangepaste federale rijksmiddelenbegroting.

Inhoudelijk gezien is er momenteel ook geen reden om de hierin gebruikte parameters te wijzigen. De geraamde jaar-op-jaar groei van het BBP en van het algemeen prijzenpeil (in CPI) bedraagt resp. 0,1% en 2,7% en kan nog steeds als realistisch worden beschouwd. Zo is recent gemeld door het INR dat de BBP-groei in het eerste kwartaal 2012 met 0,3% gunstiger was dan tot nu toe voorzien en verwacht het Planbureau momenteel een stijging van CPI van 2,9% in 2012.

De gewestelijke belastingen worden positief bijgesteld ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing. Dat is louter het gevolg van het feit dat de eigen ramingen bij de eerste begrotingsaanpassing 2012 van de nog door de FOD Financiën geïnde gewestbelastingen worden vervangen door de meest recente ramingen van die FOD. De federale ramingen worden wel nog positief bijgesteld ten belope van het te verwachten effect van de voorziene maatregelen inzake de inkorting van de aangiftetermijn bij de successierechten en de verhoging van het verdeelrecht voor resp. 60 en 16,7 miljoen euro. Dit alles bij elkaar genomen nemen de verwachte ontvangsten uit gewestbelastingen toe met 93,4 miljoen euro ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing.

Behalve de inkomsten uit gewestbelastingen nemen de ontvangsten bij de ministeries en te consolideren instellingen nog toe met 26,8 miljoen euro.

Wat de raming van de onderbenutting betreft, zijn er meerdere effecten die de beleidsruimte ofwel positief ofwel negatief beïnvloeden. Netto wordt de geraamde onderbenutting met bijna 20 miljoen euro verminderd.

Tot slot wordt ook het beperkte voorziene begrotingsoverschot bij de eerste begrotingsaanpassing gedeeltelijk in mindering gebracht.

Alles bij elkaar genomen wordt er in voorliggende tweede begrotingsaanpassing dus uitgegaan van een bruto-beleidsruimte ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing ten belope van 108,4 miljoen euro.

Aanwending bruto-beleidsruimte

De bruto-beleidsruimte wordt volledig aangewend voor uitgaven in het kader van het constant beleid.

Een eerste element in het constant beleid is de kost van indexatie. Bij de begrotingsaanpassing werd reeds een herberekening van de kost van een indexsprong in januari en oktober 2012 doorgevoerd. Naar aanleiding van de effectieve verdeling van de indexprovisie naar aanleiding van de indexsprong in januari 2012, werd er een meer gedetailleerde berekening van de indexatiekost doorgevoerd. Deze herberekening geeft aanleiding tot een meerkost van 16,4 miljoen euro.

Naast indexatie zijn er nog vele andere externe kostendrijvers die aanleiding geven tot een toename van de beleids- en betaalkredieten. Samen zijn deze goed voor een toename van de beleids- en betaalkredieten ten belope van 61 miljoen euro. De belangrijkste componenten hiervan worden besproken in de bespreking van de evolutie van de uitgaven per beleidsdomein onder paragraaf 3.3. Daarnaast zijn er ook externe kostendrijvers die geen impact hebben op het begrotingsresultaat, omwille van het feit dat ze gefinancierd worden door extra eigen ontvangsten. Zo nemen de beleids- en betaalkredieten toe met 19 miljoen euro omwille van de extra ontvangsten bij begrotingsfondsen, DAB's en rechtspersonen.

Wat betreft het FFEU is er bij de afroming van de niet-aangewende vastleggingskredieten bij de ministeries 13,75 miljoen euro minder recuperatie geweest dan origineel ingeschat. Daarnaast is de behoefte aan betaalkredieten ook 10,2 miljoen lager dan initieel ingeschat.

Bij de technische bilaterale besprekingen werd daarnaast ook de behoefte aan betaalkredieten om nieuwe en openstaande engagementen te kunnen honoreren opnieuw geëvalueerd. Ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing blijkt dat er nood is aan 33,4 miljoen euro bijkomende betaalkredieten (excl. FFEU). Dit bedrag is het netto-resultaat van enerzijds te ruim en anderzijds te beperkt ingeschatte behoefte bij de begrotingsopmaak en eerste begrotingsaanpassing 2012.

Globaal over de verschillende begrotingsrondes 2012 heen beschouwd zijn er 78 miljoen euro meer betaalkredieten voorzien dan beleidskredieten, wat aanleiding geeft tot een geraamde verdere daling van de stand van de impliciete schuld. Ook in 2011 was er reeds een daling van de impliciete schuld waar te nemen ten belope van 412 miljoen euro, wat dus als een meer dan gunstige evolutie kan worden beschouwd.

De nieuwe raming van de geplande investeringsuitgaven bij de NV BAM en huurontvangsten bij de recent in de consolidatieperimeter opgenomen NV Diestsepoort geven tot slot aanleiding tot een netto-aanwending van de bruto-beleidsruimte met 8 miljoen euro.

Budgettaire waakzaamheid blijft behouden

De Vlaamse regering beseft tot slot dat budgettaire waakzaamheid – mede in het kader van de onzekere economische evolutie en de nog lopende onderhandelingen met de federale overheid omtrent de responsabiliseringsbijdrage – nog steeds noodzakelijk is om het begrotingsevenwicht te kunnen blijven verzekeren in 2012. Teneinde gewapend te zijn tegen deze potentiële uitdagingen en eventuele minderontvangsten of meeruitgaven behoudt de Vlaamse regering de bij de eerste begrotingsaanpassing voorziene buffers en zal die betaalkredieten inzetten indien noodzakelijk en effectief mogelijk blijkt.

Tabel 1-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte 2 BGA vs. BGA 2012 (in duizend euro)

Creatie bruto beleidsruimte t.o.v. BGC 2012		
Gewestbelastingen		93.493
Andere ontvangsten		16.300
Instellingen consolidatieperimeter		10.563
Totale ontvangsten		120.356
Daling verwachte onderbenutting		-19.887
Afbouw verwacht overschot		7.940
TOTAAL		108.409
Aanwending bruto beleidsruimte t.o.v. BGC 2012		
	Beleid	Betaal
Indexatie lonen systeem indexprovisie (spilindex):		
Effect indexprong januari 2012 en oktober 2012	16.357	16.357
Allerhande kostendrijvers Beleid = Betaal waaronder o.a.	61.024	61.024
	<i>Intresten</i>	-4.482
	<i>Uitgaven VDAB op kredietoverdracht WIP</i>	14.705
<i>De Lijn : brandstoffen, leerlingenvervoer, gasolie jaar t-1, exploitanten en CAO</i>		15.394
	<i>Loodswezen</i>	9.100
	<i>VIA IV social-/ non-profitsectoren en kunstensector</i>	4.241
	<i>Omzetten in uitgaven van bijkomende ontvangsten toegewezen ontvangsten</i>	8.462
	<i>Omzetten in uitgaven van bijkomende ontvangsten DAB's en Vlaamse</i>	10.563
FFEU	-13.750	-10.190
Bijkomende betaalkredieten waaronder o.a.		33.426
	<i>Subsidiëring gemeentelijke rioleringswerken</i>	27.000
	<i>VIF</i>	26.000
	<i>VMSW</i>	-32.084
	<i>Agion</i>	19.864
	<i>IWT</i>	-14.275
	<i>Kazerne Dossin</i>	4.458
BAM	12.656	12.656
Correctie NV Diestsepoort	-4.864	-4.864
TOTAAL	71.423	108.409
Toename Betaalkredieten t.o.v. Beleidskredieten		36.986

2. DE MIDDELENBEGROTING

2.1. Inleidend overzicht

Tabel 2-1 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen 2012 in grote rubrieken. In de volgende paragrafen worden de grote rubrieken kort toegelicht.

Tabel 2-1: Grote rubrieken van de ESR-gecorrigeerde middelen 2012 (in duizend euro)

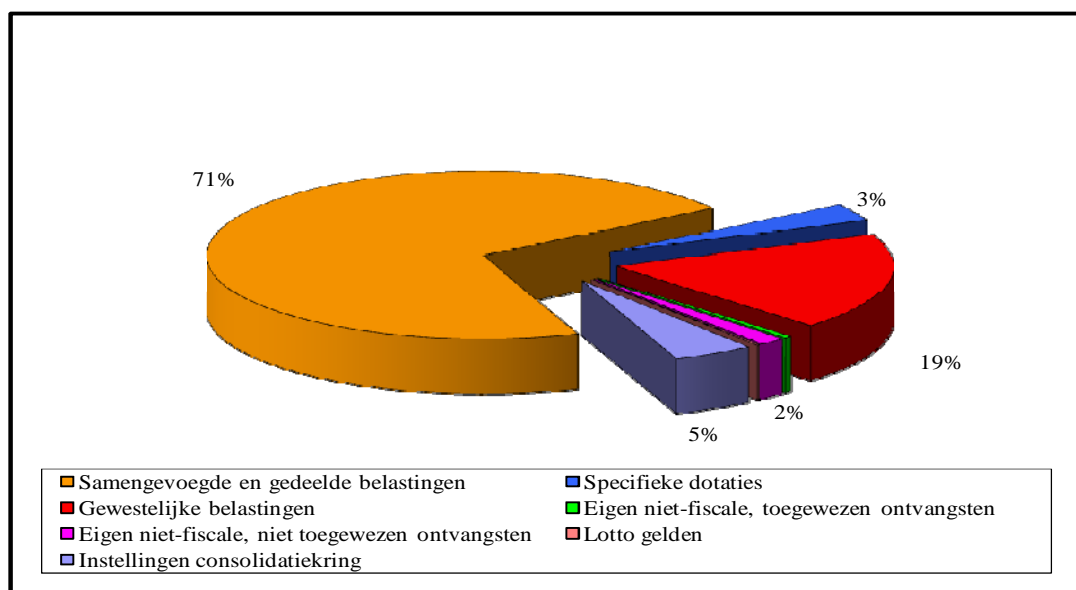
	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO	2 BGA EO – BGA EO	2 BGA EO – BGA EO (%)
Samengevoegde en gedeelde belastingen	18.228.467	19.155.742	18.843.191	18.843.191	0	0,0%
Specifieke dotaties	865.810	885.633	890.240	890.240	0	0,0%
Gewestelijke belastingen	4.794.690	5.050.580	4.967.884	5.061.376	93.492	1,9%
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	130.775	117.455	117.455	125.917	8.462	7,2%
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	415.320	410.227	410.227	418.065	7.838	1,9%
Lotto gelden	36.777	36.783	36.783	36.783	0	0,0%
Instellingen consolidatiekring	1.464.552	1.274.744	1.332.653	1.343.216	10.563	0,8%
Totaal	25.936.391	26.931.164	26.598.433	26.718.788	120.355	0,5%

Voor het begrotingsjaar 2012 worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten bij de tweede begrotingsaanpassing op 26,7 miljard euro begroot. Dat is 120,4 miljoen euro of 0,5% meer dan bij de eerste begrotingsaanpassing 2012 die op 26,6 miljard euro uitkwam. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2012 houden deze cijfers een daling in van respectievelijk 212,4 miljoen euro en 0,8%.

Figuur 2-1 toont de ESR gecorrigeerde middelen 2012 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt het nog steeds grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (71%). De gewestelijke belastingen zijn goed voor 19% van de Vlaamse ontvangsten. De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen vertegenwoordigen 5% van het totale bedrag.

Tabel 2-2 geeft de deelcomponenten van de ESR gecorrigeerde middelen 2012, terwijl de paragrafen 2 tot en met 8 de deelcomponenten nader verklaren.

Figuur 2-1: Relatieve aandelen van de ESR-gecorrigeerde middelen 2012

Tabel 2-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2012 (in duizend euro)

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO
Samengevoegde en gedeelde belastingen				
Gewest - PB zonder Lambermont	8.662.758	9.062.605	8.951.711	8.951.711
Gewest - PB-af trek Lambermont	-2.778.403	-2.897.878	-2.876.516	-2.876.516
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	75.982	79.630	78.633	78.633
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	5.960.337	6.244.357	6.153.827	6.153.827
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	3.984.059	4.169.453	4.116.546	4.116.546
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	6.898.560	7.093.194	7.178.515	7.178.515
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	1.234.631	1.461.593	1.301.776	1.301.776
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	12.117.250	12.724.240	12.596.837	12.596.837
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)	150.880	187.144	92.527	92.527
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	18.228.466	19.155.742	18.843.191	18.843.191
Dotaties vanwege federale overheid				
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560	261.560	261.560
Buitenlandse studenten	33.595	35.866	36.123	36.123
Buitenlandse studenten (afrekening)		272	282	282
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	556.757	569.116	573.188	573.188
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)		4.313	4.474	4.474
Overname verkeersbelastingen	13.898	14.397	14.500	14.500
Overname verkeersbelastingen (afrekening)		109	113	113
Totaal dotaties vanwege federale overheid	865.810	885.632	890.240	890.240
Gewestbelastingen	4.794.690	5.050.580	4.967.884	5.061.377
Andere niet-fiscale inkomsten	415.320	410.227	410.227	418.065
Lottomiddelen	36.777	36.783	36.783	36.783
Toegewezen ontvangsten	130.775	117.455	117.455	125.917
Instellingen consolidatiekring	1.464.552	1.274.744	1.332.653	1.343.216
Totaal ESR gecorrigeerde middelen	25.936.391	26.931.163	26.598.433	26.718.789

2.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

2.2.1. Parameters

Bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 wordt de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen niet aangepast. De gehanteerde parameters inzake inflatie en economische groei blijven bijgevolg deze van de Economische Begroting van 10 februari 2012. Bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 wordt er bijgevolg nog steeds uitgegaan van een economische groei en inflatie van respectievelijk 0,1% en 2,7%. De Economische Begroting van 10 februari 2012 is immers nog steeds de meest actuele economische begroting.

Behalve de klassieke parameters van economische groei en inflatie spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet. Ook deze parameters worden bij de tweede begrotingsaanpassing niet bijgesteld. De situatie bij de eerste begrotingsaanpassing 2012 geeft immers ook hier nog steeds de meest actuele situatie weer.

Tabel 2-3 bevat het overzicht van alle gebruikte parameters. Ten opzichte van het parameteroverzicht vermeld in Stuk 17 (2011 – 2012) – Nr.1 (Algemene Toelichting bij de eerste begrotingsaanpassing voor het begrotingsjaar 2012) bevat dit overzicht geen actualisatie van de parameters.

2.2.2. Resultaten

Uit tabellen 2.1 en 2.2 blijkt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 geen wijzigingen ondergaan. Voor de bespreking van de resultaten van de samengevoegde en gedeelde belastingen kan dan ook verwezen worden naar Stuk 17 (2011 – 2012) – Nr.1 (Algemene Toelichting bij de eerste begrotingsaanpassing voor het begrotingsjaar 2012).

Tabel 2-3: Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	Begrotingsjaar 2011			Begrotingsjaar 2012	
	2011 initieel	2011 aangepast	2011 vermoedelijk	2011 definitief	2012 aangepast
Parameters					
Inflatie	2,00%	2,70%	3,50%	3,53%	2,70%
Groei	1,70%	2,00%	2,40%	1,90%	0,10%
Personenbelasting					
Aanslagjaar	2010	2010	2010	2010	2011
Vlaams Gewest	22.519.609	22.519.609	22.384.469	22.420.420	22.420.420
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	9.958.324	9.958.324	9.912.710	9.992.344	9.992.344
Brussels H. Gewest	3.027.935	3.027.935	3.027.791	3.004.147	3.004.147
Duitstaligen	152.046	152.046	151.350	151.928	151.928
Fiscale capaciteit					
Vlaams Gewest	63,15%	63,15%	63,10%	63,03%	63,03%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	27,93%	27,93%	27,94%	28,09%	28,09%
Brussels H. Gewest	8,49%	8,49%	8,53%	8,45%	8,45%
Duitstaligen	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%
Verdeelsleutel onderwijs					
Toestand	15/01/2011	15/01/2011	15/01/2011	15/01/2011	15/01/2012
Vlaamse Gemeenschap	56,78%	56,78%	56,65%	56,68%	56,68%
Franse Gemeenschap	43,22%	43,22%	43,35%	43,32%	43,32%
Inwoners					
Referentietijdstip	01/01/2010	01/01/2010	01/01/2010	01/01/2010	01/01/2011
Vlaanderen	6.199.571	6.208.877	6.249.922	6.251.983	6.251.983
Wallonië (excl. Duitst.)	3.404.862	3.401.131	3.425.829	3.423.162	3.423.162
Brussel	1.062.253	1.068.532	1.083.367	1.089.538	1.089.538
Duitstaligen	74.887	74.540	75.304	75.222	75.222
Min 18 jarigen (excl. Duitst.)					
Referentietijdstip	30/06/2010	30/06/2010	30/06/2010	30/06/2010	30/06/2011
Teldatum	31/08/2010	01/02/2011	01/02/2011	01/02/2012	01/02/2012
Nederlandstalig	1.227.346	1.228.484	1.228.484	1.229.263	1.231.053
Franstalig	732.464	733.174	733.174	733.652	735.797
Brussel	244.602	245.032	245.032	245.284	249.276
Denataliteitscoëfficiënt	103,3403%	103,4350%	103,4350%	103,4960%	104,1504%

2.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid

Naast de samengevoegde en gedeelde belastingen worden ook de specifieke dotaties – behalve de dotatie voor tewerkstellingsprogramma's – geraamd aan de hand van de in tabel 2.3 vermelde inflatieparameter. Bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 ondergaat de raming van de specifieke dotaties geen wijzigingen. De raming zoals die ter gelegenheid van de eerste begrotingsaanpassing werd opgesteld, blijft bijgevolg weerhouden en bedraagt 890,2 miljoen euro. Tabel 2.2 toont een beknopt overzicht.

Voor de bespreking van de resultaten van de specifieke dotaties kan verwezen worden naar Stuk 17 (2011 – 2012) – Nr.1 (Algemene Toelichting bij de eerste begrotingsaanpassing voor het begrotingsjaar 2012).

2.4. Gewestelijke belastingen

De ramingen van de gewestelijke belastingen zijn gebaseerd op de gegevens die door de FOD Financiën naar aanleiding van de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 27 maart 2012 meegedeeld werden. De federale ramingen voor de successierechten en de registratierechten worden bovendien positief bijgesteld ten belope van het te verwachten effect van de voorziene maatregelen inzake de inkorting van de aangiftetermijn bij de successierechten en de verhoging van het verdeelrecht. De bedoelde bijstelling bedraagt 60 respectievelijk 16,7 miljoen euro.

De raming van de gewestbelastingen 2012 houdt uiteraard ook rekening met de overname in 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen. Enkel met betrekking tot het eurovignet heeft de FOD Financiën nog een beperkte taak op het vlak van inning en doorstorting. De overige verkeersgerelateerde gewestbelastingen worden sinds 2011 door de Vlaamse administratie behartigd. De raming van laatstbedoelde gewestbelastingen wordt bij de tweede begrotingsaanpassing op het niveau van de eerste begrotingsaanpassing gehouden.

Tabel 2-4 toont een overzicht van de begrotingsposten en de weerhouden bedragen. De getoonde bedragen betreffen ESR gecorrigeerde ontvangsten.

Tabel 2-4: Gewestelijke belastingen 2012 (in duizend euro)

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO	2 BGA EO – BGA EO	2 BGA EO – BGA EO (%)
Onroerende voorheffing	100.464	97.024	105.258	106.672	1.415	1,3%
Belasting op de spelen en weddenschappen	21.892	24.057	20.960	22.726	1.766	8,4%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28.898	31.938	38.272	36.239	-2.033	-5,3%
Openingsbelasting	107	0	0	0	0	
Registratierechten	1.842.324	1.944.949	1.894.614	1.971.072	76.458	4,0%
Hypotheekrechten	139.547	154.412	148.012	146.157	-1.855	-1,3%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning FOD Financiën)	40	0	0	0	0	
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)	941.871	971.095	948.412	948.412	0	0,0%

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO	2 BGA EO – BGA EO	2 BGA EO – BGA EO (%)
Belasting op de inverkeersstelling (inning FOD Financiën)	26	0	0	0	0	
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)	207.220	247.016	214.846	214.846	0	0,0%
Eurovignet (inning FOD Financiën)	20.551	24.460	34.679	28.385	-6.294	-18,1%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	62.383	74.053	71.044	71.044	0	0,0%
Schenkingsrechten	242.437	240.213	235.929	257.026	21.097	8,9%
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.183.060	1.241.363	1.255.858	1.258.797	2.939	0,2%
Kijk- en luistergeld	3.871	0	0	0	0	
Totaal	4.794.690	5.050.580	4.967.884	5.061.376	93.492	1,9%

2.5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten – die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden – zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De toegewezen ontvangsten worden bij de begrotingsopmaak 2012 op 125,9 miljoen euro geraamd. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

2.6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet als (1) opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of (2) dotaties komende van instellingen behorende tot de consolidatiekring kunnen bestempeld worden. De andere ontvangsten worden bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 op 418,1 miljoen euro geraamd. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen (14,0 miljoen euro) en de dividenden van financiële instellingen die door de Vlaamse Regering in 2009 gesteund werden (297,5 miljoen euro).

2.7. Lottomiddelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 wordt er nog steeds uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 36,8 miljoen euro. Deze raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan voor het dienstjaar 2011 en houdt geen wijzigingen in ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing 2012.

2.8. Te consolideren instellingen

Tabel 2-5 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Hierbij worden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel 2-5: Te consolideren instellingen (in duizend euro)

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO	2 BGA EO – BGA EO
MINA	138.761	128.906	128.906	127.963	-943
VIF	45.684	49.108	49.108	50.294	1.186
Loodswezen	83.702	97.241	97.241	87.337	-9.904
Andere instellingen met DAB-vorm	19.101	18.842	18.842	21.983	3.141
VMM	142.442	5.029	62.953	62.232	-721
VDAB	114.478	103.401	103.401	102.300	-1.101
NV Waterwegen en Zeekanaal	64.656	64.089	64.089	63.280	-809
VRT	176.466	172.805	172.805	182.490	9.685
Kind & Gezin	145.507	153.092	153.092	149.961	-3.131
VAPH	26.246	25.116	25.116	32.616	7.500
VVM - De Lijn	224.304	222.227	222.227	222.227	0
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	283.206	234.888	234.873	240.533	5.660
Totaal	1.464.552	1.274.744	1.332.653	1.343.216	10.563

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

T.o.v. de eerste begrotingsaanpassing 2012 dalen de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* met 1,0 miljoen euro tot 128,0 miljoen euro. Dit is te wijten aan een neerwaartse bijstelling van de milieuheffing inzake afvalstoffen met 3,2 miljoen euro die op zich verklaard wordt door de lagere verwachte inkomsten uit shredderafval en de verhoging van de milieuheffing in Wallonië. De geraamde ontvangsten aangaande de mestheffing worden met 2,2 miljoen euro verhoogd omdat de inbreuken op het mestdecreet en de aangifteplicht minder sterk dalen dan verwacht waardoor de ontvangsten uit boetes hoger worden geraamd en omwille van striktere criteria voor het opleggen van balansboetes.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* bedragen bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 50,3 miljoen euro. Ten opzichte van de begrotingsopmaak betekent dit een positieve bijstelling van 1,2 miljoen euro. De meerontvangsten zijn hoofdzakelijk het gevolg van extra opbrengsten uit concessies langs autosnelwegen.

De raming van de ESR gecorrigeerde ontvangsten voor het *Loodswezen* bedraagt bij de tweede begrotingsaanpassing 87,3 miljoen euro. De ontvangsten uit loodsgelden worden negatief bijgesteld met 9,9 miljoen euro.

T.o.v. de eerste begrotingsaanpassing 2012 verminderen de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VMM* met 0,7 miljoen euro tot 62,2 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van de daling van de Europese middelen inzake cofinanciering.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* worden bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 op 102,3 miljoen euro begroot. De daling met 1,1 miljoen euro betreft een daling van de inkomsten uit dienstverlening aan bedrijven.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *NV Waterwegen en Zeekanaal* worden bij de tweede begrotingsaanpassing met 0,8 miljoen euro negatief bijgesteld. Het betreft hoofdzakelijk een bijstelling van de indirecte belastingen en heffingen.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* worden op 182,5 miljoen euro geraamd. Ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing 2012 wordt er een toename met 9,6 miljoen euro verwacht. Naast de toename van de verkopen van goederen en diensten met 5,3 miljoen euro en de desinvesteringen met 3,3 miljoen euro, voorziet de *VRT* ook een toename van dividenden met 1,0 miljoen euro.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* dalen tussen de eerste begrotingsaanpassing 2012 en de tweede begrotingsaanpassing 2012 met 3,1 miljoen euro tot een bedrag van 150 miljoen euro. Deze daling is het gevolg van de daling van de financiële bijdragen van de gezinnen bij de kinderdagverblijven (-791 duizend euro) en bij de diensten voor onthaalouders (-2,1 miljoen euro), in de inkomensgerelateerde kinderopvang (-365 duizend euro) en in het kader van adoptie (-4 duizend euro). De financiële bijdragen van de gezinnen bij de lokale diensten (+32 duizend euro), de lopende ontvangsten voor goederen en diensten (+88 duizend euro) en de inkomsttransfers van andere entiteiten (+13 duizend euro) worden hoger geraamd.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* stijgen ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing 2012 met 7,5 miljoen euro van 25,1 miljoen euro tot 32,6 miljoen euro. Deze 7,5 miljoen euro is een eenmalige ontvangst in de terugvorderingen residentiële sector. Het *VAPH* kan immers via een daartoe uitgewerkte regelgeving een gedeelte van haar loonmassa terugvorderen via de *RSZ*. Jaarlijks ontvangt het *VAPH* op deze manier 7,5 miljoen euro. In 2012 wordt echter niet alleen de loonmassa van 2008, maar ook van 2009 verrekend zodat er een eenmalige extra inkomst is van 7,5 miljoen euro.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* blijven constant en bedragen bij de tweede begrotingsaanpassing 222,2 miljoen euro.

3. DE UITGAVENBEGROTING

Aanwending bruto-beleidsruimte

De beschikbare bruto-beleidsruimte wordt volledig aangewend voor uitgaven in het kader van het constant beleid.

Een eerste element in het constant beleid is de kost van indexatie. Bij de begrotingsaanpassing werd reeds een herberekening van de kost van een indexsprong in januari en oktober 2012 doorgevoerd. Naar aanleiding van de effectieve verdeling van de indexprovisie naar aanleiding van de indexsprong in januari 2012, werd er een meer gedetailleerde berekening van de indexatiekost doorgevoerd. Deze herberekening geeft aanleiding tot een meerkost van 16,4 miljoen euro.

Naast indexatie zijn er nog vele andere externe kostendrijvers die aanleiding geven tot een toename van de beleids- en betaalkredieten. Samen zijn deze goed voor een toename van de beleids- en betaalkredieten ten belope van 61 miljoen euro. De belangrijkste componenten hiervan worden besproken in de bespreking van de evolutie van de uitgaven per beleidsdomein onder paragraaf 3.3. Daarnaast zijn er ook externe kostendrijvers die geen impact hebben op het begrotingsresultaat, omwille van het feit dat ze gefinancierd worden door extra eigen ontvangsten. Zo nemen de beleids- en betaalkredieten toe met 19 miljoen euro omwille van de extra ontvangsten bij begrotingsfondsen, DAB's en rechtspersonen.

Wat betreft het FFEU is er bij de afoming van de niet-aangewende vastleggingskredieten bij de ministeries 13,75 miljoen euro minder recuperatie geweest dan origineel ingeschat. Daarnaast is de behoefte aan betaalkredieten ook 10,2 miljoen lager dan initieel ingeschat.

Bij de technische bilaterale besprekingen werd daarnaast ook de behoefte aan betaalkredieten om nieuwe en openstaande engagementen te kunnen honoreren opnieuw geëvalueerd. Ten opzichte van de eerste begrotingsaanpassing blijkt dat er nood is aan 33,4 miljoen euro bijkomende betaalkredieten (excl. FFEU). Dit bedrag is het netto-resultaat van enerzijds te ruim en anderzijds te beperkt ingeschatte behoefte bij de begrotingsopmaak en eerste begrotingsaanpassing 2012.

Globaal over de verschillende begrotingsrondes 2012 heen beschouwd zijn er 78 miljoen euro meer betaalkredieten voorzien dan beleidskredieten, wat aanleiding geeft tot een geraamde verdere daling van de stand van de impliciete schuld. Ook in 2011 was er reeds een daling van de impliciete schuld waar te nemen ten belope van 412 miljoen euro, wat dus als een meer dan gunstige evolutie kan worden beschouwd.

De nieuwe raming van de geplande investeringsuitgaven bij de NV BAM en huurontvangsten bij de recent in de consolidatieperimeter opgenomen NV Diestsepoort geven tot slot aanleiding tot een netto-aanwending van de bruto-beleidsruimte met 8 miljoen euro.

Budgettaire waakzaamheid blijft behouden

De Vlaamse regering beseft tot slot dat budgettaire waakzaamheid - mede in het kader van de onzekere economische evolutie en de nog lopende onderhandelingen met de federale overheid omtrent de responsabiliseringsbijdrage - nog steeds noodzakelijk is om het begrotingsevenwicht te kunnen blijven verzekeren in 2012. Teneinde gewapend te zijn tegen deze potentiële uitdagingen en eventuele minderontvangsten of meeruitgaven behoudt de Vlaamse regering de bij de eerste begrotingsaanpassing voorziene buffers en zal die betaalkredieten inzetten indien noodzakelijk en effectief mogelijk blijkt.

Meer concreet wordt voorzien in volgende provisie:

- Provisie tegen betaalincidenties (20 miljoen euro) en provisie tegen betaalincidenties binnen het Vlaams Infrastructuurfonds (10 miljoen euro): 30 miljoen euro;
- Provisie naar aanleiding van de invoering van het Rekendecreet: 60 miljoen euro;
- Conjunctuurprovisie: 16 miljoen euro.

Concretiseren besparingen en verdelen provisie voor dringende investeringen aan uitgavenzijde

Naast de aanwending van de beschikbare bruto-beleidsruimte wordt deze tweede begrotingsaanpassing ook aangewend om de besparingen zoals voorzien bij de eerste begrotingsaanpassing technisch tot op detailniveau uit te werken. Zo wordt de besparing van 20 miljoen euro op loonkredieten, die in 2014 moet ressorteren in een vermindering van het aantal ambtenaren met 6% t.o.v. het begin van de legislatuur, verdeeld per begrotingsartikel en basisallocatie. Hierbij werd ook de mogelijkheid gelaten om een deel van de besparing te realiseren via werkingskredieten. Tegelijk met voorliggende besparingsmaatregel is er ook beslist om een solidariteitsmechanisme op te zetten inzake de resp. vergrijzingsbonus of –malus van de diverse Vlaamse entiteiten. Netto kost dit mechanisme 3 miljoen euro.

Naast de besparing op loon werd bij de eerste begrotingsaanpassing ook een verdere besparing beoogd op de werkingskredieten van het apparaat ten belope van 10,5 miljoen euro. Bij de verdeling van deze inspanning werd aan de bevoegde ministers de mogelijkheid gelaten om deze besparing ook op andere begrotingsposten door te voeren.

Naar aanleiding van de ingebruikname van het VAC te Leuven en te Brugge is er een compensatie door de hierin nieuw gehuisveste entiteiten aangeboden ter financiering van de kosten die het Agentschap Facilitair Management nu globaal op zich neemt.

Gelet op het feit dat ook na de tweede begrotingsaanpassing 2012 het behalen van het begrotingsevenwicht in het vooruitzicht kan worden gesteld, worden ook de vastleggingskredieten van de provisie voor dringende investeringswerken verdeeld naar de respectievelijke programma's. Het effect van deze verdeling wordt besproken in paragraaf 3.3.

Concretiseren invoering Rekendecreet

Naast de bijstelling van de 'normale' uitgavenkredieten exclusief overflow, wordt in het kader van de invoering van het Rekendecreet en de hiermee gepaard gaande aanpassing van de aanrekeningsregels van ontvangsten en uitgaven een nieuwe berekening van de overflow aan budgettair te neutraliseren ontvangsten en uitgaven in deze begrotingsaanpassing verwerkt. De budgettair te neutraliseren uitgaven vindt men terug in de kolom overflow. De som van de 'normale' kredieten en de kredieten naar aanleiding van overflow wordt weergegeven in de kolom tweede begrotingsaanpassing inclusief overflow.

Naast de nieuwe berekening van de overflow werd tijdens de technische bilaterales ook aanvang genomen met het aanwenden van historisch opgebouwde begrotingssaldi bij Vlaamse rechtspersonen met betrekking tot toegekende voorwaardelijke toelagen. Dat geeft bij sommige rechtspersonen aanleiding tot een eenmalige vermindering van het correlatief krediet ter aanzuivering van de vereffeningen die de rechtspersoon in het verleden zelf heeft gedaan naar aanleiding van de door haar genomen verbintenissen.

Overzicht van het hoofdstuk uitgaven

Hierna biedt paragraaf 3.1. een overzicht van de beleids- en betaalkredieten bij de begrotingsuitvoering 2011, de begrotingsopmaak 2012 en de eerste -, resp. tweede begrotingsaanpassing 2012.

Vervolgens wordt onder paragraaf 3.2. de evolutie van beleids- en betaalkredieten verder opgedeeld over de dertien beleidsdomeinen en worden de belangrijkste wijzigingen hierbij nader toegelicht onder paragraaf 3.3.

Tot slot wordt in paragraaf 3.4. een overzicht geboden van de stand van impliciete schuld.

3.1. De beleids- en betaalkredieten

3.1.1. Beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries (excl. DAB's) enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds.

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries.

3.1.1.1. Beleidskredieten ministeries

Bij de beleidskredieten van de ministeries vertrekt men vanuit de som van de vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

- Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8), en voor aflossingen (ESR-9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

- Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap¹. Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).

- Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de begroting van de ministeries ook vastleggingsmachtigingen (met resp. correlatieve kredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (bv het ESF-agentschap). In voorkomend geval wordt het correlatief krediet vervangen door de machtiging. De verbintenissenmachtiging van het VWF en van VMSW worden evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtigingen niet volledig in ESR-aanrekenbare uitgaven bij het ministerie RWO zullen omgezet worden.

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en gezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de

¹ Dit zijn de te consolideren instellingen waarbij een volledige begroting in het uitgavendecreet, of de bijlagen hierbij, ter beschikking is.

beleidskredieten. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van interesten geen beleid kan gevoerd worden.

Tabel 3-1: Saldi-berekening – Beleidskredieten ministeries (in duizend euro)

		BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO
Vastleggingskredieten (VAK)	+	25.595.891	25.503.014	25.204.927
Voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen (TO)	+	120.399	120.399	129.355
<i>Correcties voor:</i>				
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	150.967	150.967	151.266
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0	0	0
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	7.096.546	7.016.883	6.814.267
Vastleggingsmachtigingen – correlatief krediet van instellingen niet behorende tot de consolidatiekring (excl. VWF en VMSW)	-	-3.906	-3.906	-3.906
TOTAAL	=	18.472.683	18.459.469	18.372.655

3.1.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en vereffeningskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in vereffeningskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en vereffeningskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en het vastleggingskrediet van de toelagen aan de instellingen die zijn ingeschreven in de begrotingen van de ministeries.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven vereffeningskredieten (gecorrigeerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging is ingeschreven in de begrotingen van de ministeries. In dit geval wordt het verschil tussen de in de begroting van de ministeries ingeschreven machtiging en het in de begroting van de ministeries ingeschreven correlatief krediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling (het correlatief krediet wordt hierbij eventueel nog verder aangevuld met eventuele toepassingen van historische begrotingssaldi).

Voor de Herculesstichting wordt – gelet op het specifieke karakter van hun werking (jaarlijkse machtiging wordt omgezet in 2-jaarlijkse projectoproep), geopteerd om het beleidskrediet gelijk te stellen aan de som van de jaarlijks voorziene machtigingen, de werkingstoelage en van de eigen ontvangsten.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten. Hierdoor wordt het beleid dat via het FFEU wordt gevoerd apart vermeld.

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij de ministeries.

Tabel 3-2: Saldi-berekening – Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

		BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO
Instellingen met beleid en betaal-uitgavenzijde				
Vastleggingskredieten	+	4.321.164	4.374.918	4.449.422
<i>Correcties voor:</i>				
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	4.599	4.599	8.138
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	24.535	24.535	24.535
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	83.770	141.694	134.553
Interne verrichtingen	-	45.181	45.181	56.925
SUBTOTAAL		4.163.079	4.158.909	4.225.271
Instellingen met enkel betaal-uitgavenzijde				
Vereffeningskredieten	+	4.847.958	4.817.052	4.942.968
<i>Correcties voor:</i>				
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	21.710	21.710	22.795
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	1.186	1.186	1.186
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	6.246	6.246	10.039
Interne verrichtingen	-	520.785	562.497	626.557
Vastleggingsmachtigingen + Vastleggingskredieten - Correlatieve kredieten - Vereffeningskredieten	+	-37.794	-22.628	-4.805
SUBTOTAAL	=	4.260.237	4.202.785	4.277.586
Herculesstichting (beleid = toelage + eigen ontvangsten)	+	20.573	20.565	19.885
TOTAAL	=	8.443.889	8.382.259	8.522.742

3.1.1.3. Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 3-3 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen zoals uitgevoerd in 2011 (REA 2011) en zoals ingeschreven bij BGO 2012, BGA 2012 en 2 BGA 2012. Hieraan worden ook de beleidskredieten FFEU en allerhande ESR-correcties² toegevoegd.

De totale beleidskredieten nemen toe met 71,4 miljoen euro, ofwel 0,27% ten opzichten van de eerste begrotingsaanpassing 2012, hoofdzakelijk omwille van de toename van de kost van inflatie en externe kostendrijvers.

² Zie ESR-correcties op de uitgaven algemene begroting bij de berekening van het vorderingensaldo in het desbetreffende hoofdstuk.

Tabel 3-3: Saldi-berekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro)

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO (a)	2 BGA 2012 EO (b)	(c) = (b) - (a)	%
Beleidskredieten ministeries	17.470.636	18.472.683	18.459.469	18.372.655	-86.814	-0,47%
Beleidskredieten van te consolideren instellingen	8.012.236	8.443.889	8.382.259	8.522.742	140.483	1,68%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.482.872	26.916.572	26.841.728	26.895.397	53.669	0,20%
FFEU	95.286	125.000	125.000	111.250	-13.750	-11,00%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.578.158	27.041.572	26.966.728	27.006.647	39.919	0,15%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	18.231	10.536	-82.572	-51.068	31.504	-38,15%
TOTAAL	25.596.389	27.052.108	26.884.156	26.955.579	71.423	0,27%

3.1.2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij de ministeries (excl. DAB's) en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

3.1.2.1. Betaalkredieten ministeries

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de vereffeningskredieten en de variabele kredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8), schuldaflossing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen³.

Er wordt geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten.

Tabel 3-4: Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)

		BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO
Vereffeningskredieten (VEK)	+	25.780.167	25.602.119	25.299.314
Variabele kredieten (VRK)	+	130.206	130.206	143.547
<i>Correcties voor:</i>				
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	156.446	156.446	155.318
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0	0	0
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	7.097.863	7.018.118	6.813.399
TOTAAL	=	18.656.064	18.557.761	18.474.144

³ Dit zijn de te consolideren instellingen waarbij een volledige begroting in het uitgavendecreet, of de bijlagen hierbij, ter beschikking is (excl. Zorgfonds).

3.1.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden dat de werking van het FFEU, zorgt voor een spreiding van de betaalverplichtingen doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

Tabel 3-5: Saldi-berekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

		BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO
Vereffeningskredieten	+	10.168.980	10.147.124	10.217.978
<i>Correcties voor:</i>				
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	26.309	26.309	25.933
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	25.721	25.721	25.721
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	103.157	161.081	165.509
Interne verrichtingen	-	1.586.717	1.628.429	1.527.269
TOTAAL	=	8.427.076	8.305.584	8.473.546

3.1.2.3. Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 3-6 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij zoals uitgevoerd in 2011 (REA 2011) en zoals ingeschreven bij BGO 2012, BGA 2012 en 2 BGA 2012. Hieraan worden ook de betaalkredieten FFEU en allerhande ESR-correcties⁴ toegevoegd.

De totale betaalkredieten nemen globaal toe met 108,4 miljoen euro, ofwel 0,4% ten opzichten van de eerste begrotingsaanpassing 2012. Dit is enerzijds het gevolg van de toename van inflatie en externe kostendrijvers. Anderzijds wordt er ook bijna 37 miljoen euro meer aan betaalkredieten zonder extra beleidskredieten ingeschreven.

Tabel 3-6: Saldi-berekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro)

	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO (a)	2 BGA 2012 EO (b)	(c) = (b) - (a)	%
Betaalkredieten ministeries	17.717.584	18.656.064	18.557.761	18.474.144	-83.617	-0,45%
Betaalkredieten te consolideren instellingen	8.011.770	8.427.076	8.305.584	8.473.546	167.962	2,02%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.729.354	27.083.140	26.863.345	26.947.690	84.345	0,31%
FFEU	100.009	144.570	144.570	137.130	-7.440	-5,15%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.829.363	27.227.710	27.007.915	27.084.820	76.905	0,28%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	18.231	10.536	-82.572	-51.068	31.504	-38,15%
TOTAAL	25.847.594	27.238.246	26.925.343	27.033.752	108.409	0,40%

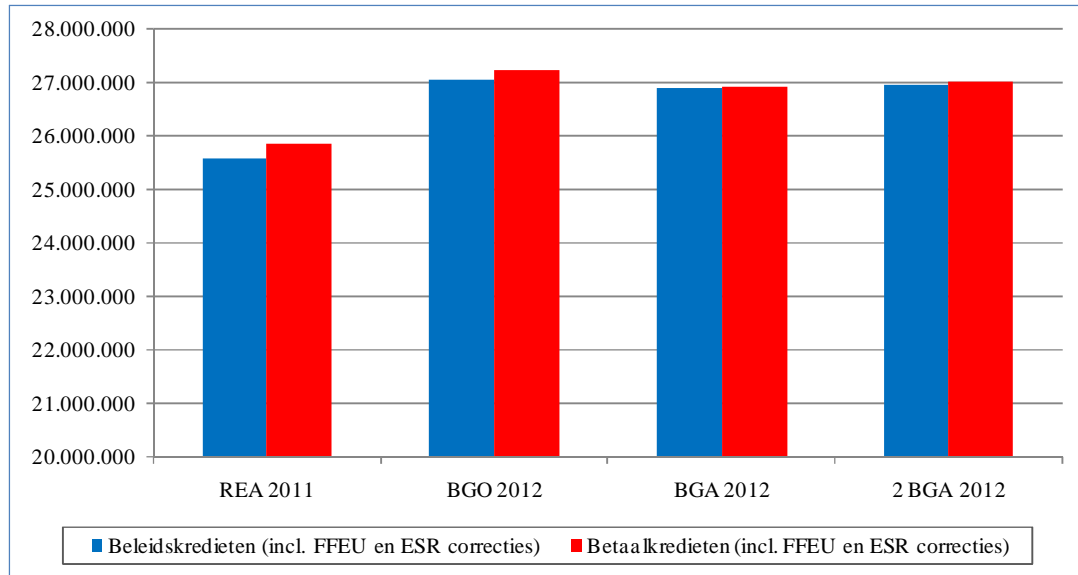
⁴ Zie ESR-correcties op de uitgaven algemene begroting bij de berekening van het vorderingensaldo

3.1.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten

Figuur 3-1 toont aan dat in voorliggende begroting het verschil tussen de betaal - en beleids kredieten verder wordt opgedreven van 41 miljoen euro bij de begrotingsaanpassing 2012 naar 78 miljoen euro bij de tweede begrotingsaanpassing 2012. Dit wijst op een blijvend engagement om voldoende betaalmiddelen te voorzien ter honorering van de aangegane engagementen.

Deze figuur geeft ook duidelijk aan dat de uitvoering in ESR-gecorrigeerde betaalkredieten in 2011 ook 251 miljoen hoger was dan bij de beleidskredieten. Zoals reeds in de inleiding gemeld is de impliciete schuld volgens G.W.R. eind 2011 met 412 miljoen euro afgenomen.

Figuur 3-1: Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro)

3.2. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen

In onderstaande tabel 3-7, resp. 3-8 wordt de cijfermatige evolutie van de beleids-, resp. betaalkredieten van REA 2011, BGO 2012, BGA 2012 en 2 BGA 2012 per beleidsdomein weergegeven.

Tabel 3-7: Beleidskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

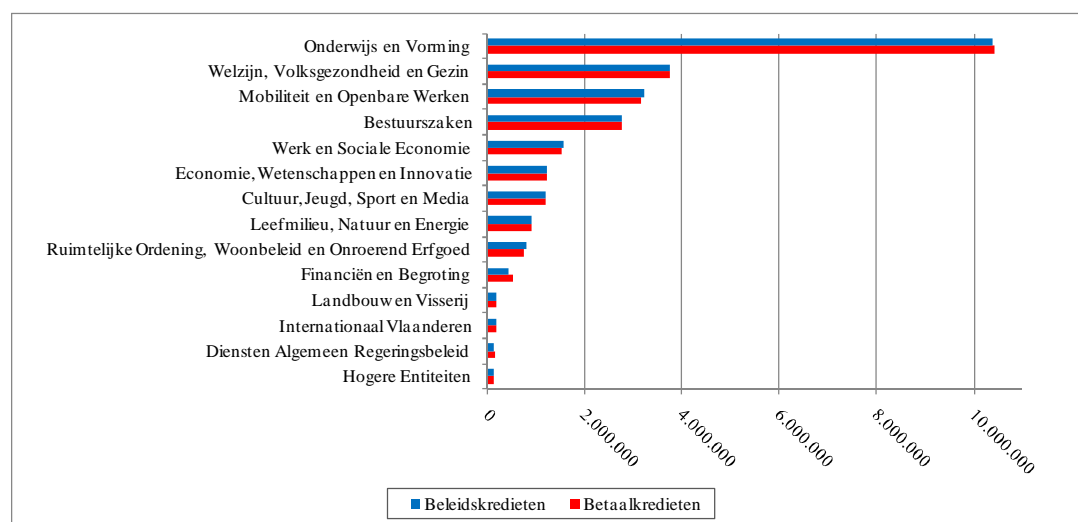
Beleidsdomein	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO (a)	2 BGA 2012 EO (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	117.589	122.580	121.540	122.054	514	0,42%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	131.712	142.071	141.680	139.224	-2.456	-1,73%
Bestuurszaken	2.667.196	2.776.799	2.773.592	2.778.597	5.005	0,18%
Financiën en Begroting	466.881	738.051	676.224	429.601	-246.623	-36,47%
Internationaal Vlaanderen	173.435	174.877	174.112	176.195	2.083	1,20%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.050.190	1.257.775	1.232.922	1.219.914	-13.008	-1,06%
Onderwijs en Vorming	10.166.160	10.277.001	10.254.282	10.387.445	133.163	1,30%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.453.765	3.716.046	3.689.882	3.758.615	68.733	1,86%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.148.090	1.207.969	1.201.903	1.201.457	-446	-0,04%
Werk en Sociale Economie	1.419.760	1.524.926	1.523.634	1.554.082	30.448	2,00%
Landbouw en Visserij	175.528	181.158	180.737	185.498	4.761	2,63%
Leefmilieu, Natuur en Energie	868.735	915.899	912.305	927.289	14.984	1,64%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.930.463	3.083.495	3.162.029	3.209.524	47.495	1,50%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	713.370	797.925	796.886	805.902	9.016	1,13%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.482.872	26.916.572	26.841.728	26.895.397	53.669	0,20%
FFEU	95.286	125.000	125.000	111.250	-13.750	-11,00%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.578.159	27.041.572	26.966.728	27.006.647	39.919	0,15%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	18.231	10.536	-82.572	-51.068	31.504	-38,15%
TOTAAL	25.596.390	27.052.108	26.884.156	26.955.579	71.423	0,27%

Tabel 3-8: Betaalkredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

Beleidsdomein	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO (a)	2 BGA 2012 EO (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	118.159	122.580	121.540	122.054	514	0,42%
Diensten Algemeen						
Regeringsbeleid	137.974	155.698	155.101	161.757	6.656	4,29%
Bestuurszaken	2.667.103	2.781.135	2.777.816	2.779.654	1.838	0,07%
Financiën en Begroting	655.483	843.517	727.640	532.010	-195.630	-26,89%
Internationaal Vlaanderen	198.944	219.121	193.559	192.968	-591	-0,31%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.022.045	1.263.774	1.238.702	1.211.081	-27.621	-2,23%
Onderwijs en Vorming	10.252.430	10.317.455	10.279.687	10.416.402	136.715	1,33%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.475.109	3.723.440	3.697.232	3.769.226	71.994	1,95%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.159.397	1.217.438	1.211.365	1.201.522	-9.843	-0,81%
Werk en Sociale Economie	1.460.524	1.523.554	1.522.212	1.543.596	21.384	1,40%
Landbouw en Visserij	176.110	177.182	176.758	185.524	8.766	4,96%
Leefmilieu, Natuur en Energie	830.530	914.244	892.518	926.970	34.452	3,86%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.923.289	3.036.382	3.088.015	3.155.196	67.181	2,18%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	652.257	787.620	781.200	749.730	-31.470	-4,03%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.729.354	27.083.140	26.863.345	26.947.690	84.345	0,31%
FFEU	100.009	144.570	144.570	137.130	-7.440	-5,15%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.829.363	27.227.710	27.007.915	27.084.820	76.905	0,28%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	18.231	10.536	-82.572	-51.068	31.504	-38,15%
TOTAAL	25.847.594	27.238.246	26.925.343	27.033.752	108.409	0,40%

In figuur 3-2 worden de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein weergegeven.

Figuur 3-2: Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein 2BGA 2012 (in duizend euro)

3.3. Bespreking per beleidsdomein

Na de cijfermatige bespreking van de tweede aanpassing van de begroting 2012 wordt hierna een greep genomen uit de belangrijkste beleidsinitiatieven per beleidsdomein.

3.3.1. *Diensten Algemeen Regeringsbeleid*

Een bijkomend betaalkrediet van 4,5 miljoen euro wordt toegestaan om blijvend voldoende betaalkredieten ter beschikking te stellen. Dit is nodig omwille van de opgelopen vertraging van de renovatie van de kazerne Dossin.

Door een vertraagde oplevering van de renovatie van het Muntpunt worden bijkomende betaalkredieten ter beschikking gesteld aan het Brusselfonds via intering op het beschikbare begrotingsaldo ten belope van 3,6 miljoen euro.

3.3.2. *Bestuurszaken*

Bij het departement Bestuurszaken is er een gunstigere raming van de aanrekenbare pensioenbijdragen zodat de kredieten daar met 2,3 miljoen euro verlaagd kunnen worden.

De DAB ICT bekommt 1 miljoen euro extra betaalkredieten via een intering op haar reserves, de DAB Overheidspersoneel 0,8 miljoen euro.

Binnen het programma lokale en regionale besturen zal er in 2012 7,7 miljoen euro aangewend worden voor uitgaven i.v.m. de verkiezingen van de gemeente- en provincieraden. Deze kredieten werden overgedragen uit het begrotingsjaar 2011 vanuit de provisie voor de lokale verkiezingen.

De terugstorting door de federale overheid van het door het Vlaamse gewest gefinancierde deel van de stemcomputers voor een bedrag van 5,5 miljoen euro zal in 2012 ingezet worden in het kader van het beheer van de onroerende goederen van de lokale besturen, de kerkfabrieken en de andere erkende erediensten.

Om de onthaalbureaus verder in hun werking te ondersteunen wordt eenmalig 3 miljoen euro herverdeeld vanuit de provisie binnenlands bestuur.

3.3.3. *Financiën en Begroting*

Naar aanleiding van de effectieve toewijzing van de besparingen op loon en apparaat zoals beschreven in de inleiding van het hoofdstuk uitgaven, wordt de indexprovisie vooreerst terug aangevuld met resp. 16,85 miljoen euro en 10,5 miljoen euro. Daarnaast wordt de in de indexprovisie voorziene buffer voor CAO's ten belope van 15 miljoen euro overgedragen richting het beleidsdomein welzijn voor het helpen opvangen van de kost van de CAO VIA IV.

In januari 2012 is de spilindex overschreden. Volgens de recentste prognoses van het planbureau is er tevens een overschrijding van de spilindex in oktober 2012.

De kredieten voor het ondervangen van het budgettair effect van de overschrijding van de spilindex in januari 2012 worden aan de functionele basisallocaties toegewezen.

Hiervoor werd 202,6 miljoen euro herverdeeld naar de functionele basisallocaties.

Voor het ondervangen van de verwachte sprong van oktober 2012 met inbegrip van de repercussie op het vakantiegeld prestaties 2012 (uitbetaald in 2013) is een krediet van 31,3 miljoen euro benodigd die voorlopig op de provisie voorzien blijft in afwachting van de effectieve overschrijding van de indexprovisie.

De gedetailleerde berekening van de indexatiekost geeft aanleiding tot een meerkost van 16,4 miljoen euro.

Het aanvullen van de indexprovisie met de toewijzing van de besparingen ten belope van 27,35 miljoen euro, het verminderen van de indexprovisie met 15 miljoen euro, het verdelen van de indexprovisie ten belope van 202,6 miljoen euro en de bruto-meerkost van de nieuwe berekening van de kosten voor indexatie ten belope van 19,7 miljoen euro geven aanleiding tot een neerwaartse bijstelling op de indexprovisie met 170,5 miljoen euro.

De provisie voor de pool der parastatalen werd verdeeld over de verschillende basisallocaties en wordt derhalve op 0 gezet.

Bij het VFLD wordt er 5,7 miljoen euro minder ingeteerd op het begrotingsaldo tengevolge :

- 9,6 miljoen euro mindere uitgaven wegens het stopzetten van de toelage aan het pensioenfonds van de VRT. Deze mindere uitgave heeft repercussie op de intering op de reserves van het VRT-pensioenfonds, zoals blijkt uit de correctielijnen bij het ESR-vorderingensaldo.;
- 2,8 miljoen euro meer uitgaven in het kader van het pensioenfonds van NV De Scheepvaart;
- 1 miljoen euro geschatte meer uitgaven op basis van een nieuwe risico-analyse van de opgelijst hangende rechtszaken en het aandeel van het VFLD in geval van veroordeling van de Vlaamse overheid.

De provisie voor betaalincidenties wordt met 10 miljoen euro teruggebracht van 30 miljoen euro VEK naar 20 miljoen euro VEK. Deze vermindering wordt aangewend voor het aanleggen van een provisie tegen betaalincidenties binnen het VIF.

De rentevoorwaarde op recentste de EMTN-emissie van maart 2012 waren voordeliger dan ingeschat naar aanleiding van de eerste budgetaanpassing. Hierdoor kunnen de rentekredieten met 4,5 miljoen euro neerwaarts worden bijgesteld.

3.3.4. Economie, Wetenschap en Innovatie

Vanuit het VIPA wordt er 1,5 miljoen euro naar het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid gecompenseerd in machtiging, dit in het kader van gemaakte afspraken rond de projectoproepen Flanders Care. Aansluitend werd er een bijstelling van 1,5 miljoen euro aan correlatief krediet toegekend.

Binnen het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid werd gekozen voor een verschuiving van middelen ten voordele van de nieuwe steunmaatregel Screen Flanders. Deze ondersteuning heeft als bedoeling ondersteuning te geven aan producties die een deel van hun bestedingen specifiek in het Vlaamse Gewest doen. De financiering wordt toegekend in de vorm van terugbetaalbare renteloze voorschotten op netto-ontvangsten (ESR-8-uitgaven).

De betaalkredieten die worden toegekend aan het IWT worden met 14,3 miljoen verlaagd, naar aanleiding van een herinschatting van de betaalbehoeften. Deze verlaagde herinschatting wordt ook ondersteund door de onderaanwending op betaalkredieten in 2011.

Het VITO ziet zijn betaal- en beleidskredieten toenemen met enerzijds 1,4 miljoen euro vanuit het AGIV, ter financiering van een nieuwe referentietoek, en anderzijds eenmalig met 0,6 miljoen euro vanuit het IWT ter financiering van het Program Office Electric Vehicle.

3.3.5. Onderwijs en Vorming

Vertrekkende van de recentst gekende paramaters (o.a. inzake vergrijzing en leerlingenevolutie) en abstractie makend van de verdeling van de indexkredieten zoals bij de eerste begrotingsaanpassing

2012 voorzien in de indexprovisie, worden de loonkredieten van het onderwijspersoneel licht naar beneden bijgesteld met 1,8 miljoen euro. Daarnaast wordt 4,3 miljoen euro extra ingeschreven voor de studiefinanciering voor het basis-, secundair en hoger onderwijs.

Vanuit de provisie voor dringende investeringsbehoeften wordt 18 miljoen euro aan machtiging voorzien voor de ondersteuning van de infrastructuurcapaciteit in het onderwijs.

Rekening houdend met de harraming bij technische bilaterales van de evoluties in subsidiebetalingen nemen de betaalmiddelen die AGION ontvangt voor infrastructuursubsidies toe met ongeveer 19,9 miljoen euro terwijl GO! ongeveer 3,9 miljoen euro minder ontvangt dan voorzien bij de 1ste begrotingsaanpassing 2012. Een verdere herinschatting bij GO! van de ontvangsten en betaalbehoeften inzake investeringen met eigen middelen geeft tevens aanleiding tot een vermindering van de benodigde betaalkredieten met 6,6 miljoen euro. Deze kredieten worden aan het over te dragen begrotingssaldo toegevoegd.

3.3.6. *Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*

Teneinde in 2012 uitvoering te kunnen geven aan het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social-/ non-profitsectoren (VIA IV) worden de reeds in de indexprovisie voorziene middelen ten belope van 15 miljoen euro overgeheveld en verder verhoogd met 3,9 miljoen euro.

De dotatie aan het Zorgfonds wordt met 3,6 miljoen euro verlaagd ingevolge een lager dan verwacht aantal personen in de mantel- en thuiszorg en in de residentiële zorg dat eind 2011 een tegemoetkoming vanwege het Zorgfonds ontving. Het groeipercentage in de mantel- en thuiszorg en de jaarlijkse stijging van het aantal bedden in de residentiële zorg blijft behouden op respectievelijk 6,4% en 1800 bedden.

Aan de dotatie van het Fonds Jongerenwelzijn wordt een krediet van 765 duizend euro toegevoegd teneinde de recurrente meerkosten uit het verleden (2009-2011) inzake pleegplaatsingen, internaten, preventieve sociale actie en weddedrift op te vangen.

Binnen de begroting van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap werd in totaal 36,2 miljoen euro aan voorzien uitbreidingsbeleid bij de begrotingsopmaak 2012 verdeeld van op een centrale provisie naar de verschillende beleidsartikelen. Zo stegen de budgetten voor de ambulante sector met 6,8 miljoen en de budgetten voor de residentiële sector met 19 miljoen euro. De Persoonlijke Assistentie Budgetten werden met 6,5 miljoen euro uitgebreid.

Een eenmalige inkomst van 7,5 miljoen euro maakt het daarnaast mogelijk 3,5 miljoen euro te investeren in projecten rond aanpasbare woningen voor personen met een handicap en eenmalig 4 miljoen euro door te storten naar het Zorgfonds ter voorbereiding van het nieuw sociaal beleid.

De toelage van het VAPH ten slotte werd met 1 miljoen euro verlaagd omdat de impact van de weddedrift bij de begrotingsopmaak te hoog werd ingeschat. Dit werd duidelijk naar aanleiding van de analyse van de weddedrift over het begrotingsjaar 2009 t.o.v. 2008.

De beleidskredieten beschikbaar voor de klassieke procedure van het VIPA worden eenmalig ten belope van 1,5 miljoen euro overgedragen aan het Fonds Flankerend Beleid, ter compensatie van een prefinanciering die het Fonds Flankerend Beleid in 2011 op zich nam betreffende demonstratieprojecten in het kader van Flanders' Care – het project voor innovatieve doorbraken in alle vormen van zorg.

Het op 31 december 2012 niet aangewende saldo aan beleidskredieten beschikbaar voor de klassieke procedure van het VIPA zal overgedragen worden naar 2013. De budgetten beschikbaar voor de klassieke procedure en de alternatieve procedure worden vanaf de tweede begrotingsaanpassing 2012 aanzien als communicerende vaten en mogen tijdens deze legislatuur binnen eenzelfde begrotingsjaar onderling gecompenseerd worden. Deze beslissingen maken het mogelijk om de investeringen via alternatieve financiering te versnellen.

3.3.7. *Cultuur, Jeugd, Sport en Media*

Binnen de kunstensector worden de benodigde kredieten voorzien voor de recent afgesloten CAO, die zich ent op het VIA-IV-akkoord van social-/ non-profitsectoren.

Door de vertraging die het project de Waalse Krook opliep werden de voorziene betaalkredieten van het FOCI met 3 miljoen euro verlaagd, de beleidszijde blijft ongewijzigd.

De vermindering van de beleids- en betaalkredieten bij het beleidsthema 'Media' is te verklaren door het annuleren van de pensioenbijdrage aan het VRT-pensioenfonds voor de statutaire ambtenaren. Deze minderuitgave heeft repercussie op de intering op de reserves van het VRT-pensioenfonds, zoals blijkt uit de correctielijnen bij het ESR-vorderingensaldo.

Voor de aankoop van kampeermateriaal worden in totaal voor 371 duizend euro aan bijkomende betaalkredieten ingeschreven.

Vanuit de provisie voor dringende investeringsbehoeften wordt bijkomend 4 miljoen euro voorzien om tegemoet te komen aan specifieke noden met betrekking tot bovenlokale sportinfrastructuur en topsporttrainingsfaciliteiten.

De beleidskredieten van VRT nemen toe met 5,5 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van een verwachte toename van de ESR gecorrigeerde ontvangsten met 9 miljoen euro die evenwel getemperd wordt door een daling van de dotatie naar aanleiding van de afrekening van de knipperlichtprocedure over het jaar 2011 ten belope van 1,6 miljoen euro en een verbetering in de evolutie van het begrotingssaldo met 1,8 miljoen euro.

3.3.8. *Werk en Sociale Economie*

Bij de VDAB wordt er 14,7 miljoen euro opgenomen uit de overgedragen kredieten uit voorgaande begrotingsjaren die beschikbaar zijn op de provisie voor het Werkgelegenheids- en Investeringsplan (WIP) tengevolge het nog niet volledig op kruissnelheid zijn van de maatregelen in de jaren 2010 en 2011. Deze opname verhoogt de beleids- en betaalkredieten van de VDAB tevens met 14,7 miljoen euro.

Het beleidskrediet voor de 50+ premie wordt verhoogd met het bedrag aan verwachte terugvorderingen ten belope van 1,9 miljoen euro.

De investeringsmachtiging van de VDAB wordt - omwille van technische redenen - éénmalig met 7,1 miljoen euro opgetrokken tengevolge de overgang van een niet gesplitst krediet naar een machtiging en correlatief krediet naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Rekendecreet.

De subsidieperiode voor de structurele projecten wordt éénmalig ingekort met 2 maanden tot 31/12/2012 teneinde de nieuwe protocolperiode te laten ingaan op 1/1/2013. Door deze gewijzigde aanpak kan het beleidskrediet éénmalig met 0,9 miljoen euro verlaagd worden.

3.3.9. *Landbouw en Visserij*

Het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) krijgt 50 duizend euro extra dotatie toegekend omwille van de gestegen energiefacturen.

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) krijgt 1,5 miljoen euro extra betaalkredieten toegekend om een deel van de achterstand met betrekking tot de eerder vastgelegde steundossiers weg te werken.

3.3.10. Leefmilieu, Natuur en Energie

De beleidskredieten aangaande de investeringbijdragen aan de gemeenten voor de aanleg van rioleringen en kleinschalige zuiveringsinstallaties nemen met 2 miljoen euro toe. Deze toename wordt gecompenseerd vanuit de bijgestelde kredieten voor de aankoop en installatie van roetfilters in dieselwagens.

Bijkomend nemen de betaalkredieten voor de lopende investeringen toe met 27 miljoen euro naar aanleiding van een nieuwe inschatting van de betaalbehoeften bij de technische bilaterale besprekingen.

Via het MINA-fonds zal aan de drinkwatermaatschappijen een extra werkingstoelage van 4,1 miljoen euro worden toegekend voor de vergoeding van Aquafin in het kader van waterzuivering. Deze extra werkingstoelage is grotendeels te verklaren omwille van de doorschuif van opleveringen van investeringsprojecten 2011 naar 2012 en omwille van een globale stijging van de werkingskosten.

Vanuit de provisie voor dringende investeringsbehoeften wordt aan VMM 12 miljoen euro extra ter beschikking gesteld voor investeringen ter vermindering van overstromingen van onbevaarbare waterlopen in uitvoering van het noodprogramma wateroverlast. Voor reeds lopende investeringen ter vermindering van overstromingen wordt 4 miljoen euro extra betaalkrediet ingeschreven.

Bij de subsidiëring van dakisolatie resp. energiescans wordt een aanwending van overgedragen kredieten uit 2011 voorzien ten belope van 12,3 resp. 3 miljoen euro.

3.3.11. Mobiliteit en Openbare Werken

De actualisatie van de indexatieparameters voor de brandstofprijzen en de kosten van de exploitanten en het leerlingenvervoer zorgen voor een toename van de exploitatietoelage van de VVM – De Lijn met 10,1 miljoen euro. Daarnaast wordt de dotatie eenmalig verhoogd met 4,0 miljoen euro voor de afrekening van de brandstof 2011. Voor de CAO 2011-2012 wordt 1,3 miljoen euro recurrent ter beschikking gesteld.

Aan de NV Waterwegen en Zeekanaal worden 12 miljoen euro beleidskredieten toegekend, afkomstig van de provisie voor dringende investeringsbehoeften, voor investeringen in de bevaarbare waterlopen tegen overstromingen. In het kader van de ontwikkeling van het project Investeringszone Petroleum Zuid ontvangt NV Waterwegen en Zeekanaal een dotatie van 6 miljoen euro vanuit het Hermesfonds.

De actualisatie van de betalingsprognoses bij De Scheepvaart geeft aanleiding tot een verhoging van de investeringsdotatie met 5,8 miljoen euro.

De dotatie van het Loodswezen aan de Vloot wordt verlaagd met 9,1 miljoen euro. Daarnaast wordt de dotatie van het Loodswezen met 1,7 miljoen euro opgetrokken. Deze verhoging van de dotatie wordt intern gecompenseerd binnen het beleidsdomein. Beide bewegingen zijn nodig om de begroting van het Loodswezen sluitend te houden. Door de oa. door de economische crisis tegenvallende ontvangsten uit loodsgelden was er immers een tekort ontstaan. Bij de begrotingsopmaak 2013 zal er gezocht worden naar een meer structurele oplossing. Bij de Vloot wordt, gelet op de verminderde dotatie vanuit het Loodswezen, eenmalig een intering op het saldo toegestaan van 9,1 miljoen euro.

Een herraming van de betaalkalender van het VIF, leidt er toe dat de betaalkredieten met 34,1 miljoen euro worden verhoogd. Hierin zit een provisie tegen betaalincidenties ten belope van 10 miljoen euro vevat.

3.3.12. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het krediet voor de renovatiepremie wordt met 6,2 miljoen euro verhoogd met het oog op het opvangen van de meerkost verbonden aan de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 maart 2012 m.b.t. de invoering van de bijkomende ondersteuning voor particulieren voor energiezuinige renovaties. Dit bedrag wordt gecompenseerd op de kredieten van het beleidsveld Wonen.

Het subsidiepercentage van het investeringsprogramma van de VMSW voor de koopsector, gefinancierd via kapitaalsubsidies, wordt verlaagd wat leidt tot een afname van de beleidskredieten met 2,2 miljoen euro. De verlaging van het subsidiepercentage is het gevolg van een hoger rendement op de verstrekte leningen dan voorzien bij BO 2012 enerzijds en een afname van de OLO10 jaar anderzijds.

De actualisatie van het betalingsplan 2012 en de afrekening van de subsidies 2011 leiden tot een vermindering van de betaalkredieten voor het investeringsprogramma, gefinancierd met kapitaalsubsidies, van 18,4 miljoen euro voor de huursector en 5,9 miljoen euro voor de koopsector.

Vanuit de provisie voor dringende investeringsbehoeften wordt 14 miljoen euro verdeeld naar Onroerend Erfgoed voor restauratiepremies. 2,6 miljoen euro gaat naar de openbare sector en 11,3 miljoen euro naar de sector erediensten.

3.4. Stand en evolutie van de impliciete schuld

3.4.1. Stand van de impliciete schuld

Voor de berekening van de stand van de impliciete schuld per 31/12/2011 vertrekken we van de impliciete schuld zoals gedefinieerd volgens de rijkscomptabiliteit (G.W.R.), die toen nog van kracht was.

In deze berekening is de berekeningsperimeter beperkt tot de ministeries (excl. DAB's), de DAB's en instellingen met een vastleggingsmachtiging en vereffeningskrediet (m.a.w. de instellingen die in uitvoering van artikel 54 van het besluit van 21 mei 1997 deze gegevens in de toelichting Vol. 15a bij de jaarrekening moeten opgeven).

Daar de berekeningsperimeter van de methode volgens rijkscomptabiliteit niet overeenkomt met de consolidatieperimeter, die in het raam van de ESR worden opgevolgd door het INR en Eurostat, wordt uiteraard de definitie van de impliciete schuld verengd en dus verkleind.

Daarom wordt voorzien in een correctie teneinde de volledige consolidatieperimeter te vatten, door de impliciete schuld toe te voegen van de instellingen die tot de ESR-consolidatieperimeter van de Vlaamse overheid behoren en die niet vervat zitten in de berekeningsmethode volgens rijkscomptabiliteit.

3.4.2. Impliciete schuld volgens rijkscomptabiliteit (G.W.R.)

De eerste component is de geconsolideerde impliciete schuld van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's.

Uit tabel 3-9 blijkt dat de impliciete schuld per 31 december 2011 van de ministeries (excl. DAB's) zonder de DAB's 3,28 miljard euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld per kredietsoort en met een aparte vermelding van de impliciete schuld m.b.t. het dotatie-artikel van het FFEU.

Tabel 3-9: Impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/11
Ministeries excl. DAB's	
aard1-bk1	337.905.755,49
aard1-bk2	
aard2	2.600.039.965,26
aard3 (excl basisallocatie FFEU)	274.475.078,95
aard3 (enkel basisallocatie FFEU)	0,00
aard4	65.904.202,92
Totaal	3.278.325.002,62

Uit tabel 3-10 blijkt dat de impliciete schuld per 31 december 2011 van de DAB's 2,35 miljard euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld uit de impliciete schuld per 31 december 2011 van de DAB's met uitzondering van de DAB's luchthavens, die met verzamelboekingen werken in Orafin.

Tabel 3-10: Impliciete schuld per 31 december 2011 van DAB's (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/11(*)
DAB's	2.354.691.158,98
(*) Excl. de luchthavens	

Om tot de consolidatie van beide schulden te komen worden de wederzijdse schulden en vorderingen t.o.v. elkaar geneutraliseerd.

Uit tabel 3-11 blijkt dat de geconsolideerde impliciete schuld per 31 december 2011 van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's 5,63 miljard euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld uit de impliciete schuld per 31 december 2011 van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's en uit correcties op impliciete schuld van basisallocaties die betrekking hebben op interne transferten tussen ministeries en DAB's.

Tabel 3-11: Geconsolideerde impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) en DAB's (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/11
Ministeries excl. DAB's	3.278.325.002,62
DAB's	2.354.691.158,98
Correcties (mbt interne transferten)	0,00
Totaal	5.633.016.161,60

De tweede component omvat de impliciete schuld m.b.t. de machtigingen, die door de VOI's/rechtspersonen, in uitvoering van de verplichting die hen reglementair is opgelegd in artikel 54 van het besluit van 21 mei 1997, in de toelichting bij de jaarrekening werden opgegeven of opgevraagd werden bij de VOI's/rechtspersonen. Deze eenduidig gedefinieerde en rechtstreeks traceerbare impliciete schuld bedraagt bij de VOI's/rechtspersonen: 2,25 miljard euro.

Bij de schrapping van de interne transferten (derde component) beperkt men zich tot de impliciete schuld op de vereffeningskredieten binnen de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's.

Tot slot wordt het FFEU apart vermeld in tabel 3-12 en wordt de impliciete schuld bij het FFEU als vierde component toegevoegd. Vervolgens wordt in een vijfde component de impliciete schuld op het dotatieartikel van het FFEU in mindering gebracht.

Tabel 3-12: Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/rechtspersonen volgens G.W.R. (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/11 (*)
Geconsolideerd ministeries excl. DAB's en DAB's	5.633.016.161,60
VOI's/rechtspersonen (*)	2.245.941.072,00
Impliciete schuld op vereffeningskredieten	-18.859.111,04
FFEU	171.425.776,00
Impliciete schuld op dotatie artikel FFEU	0,00
Totaal (excl consolidatie FFEU)	7.860.098.122,56
Totaal (incl consolidatie FFEU)	8.031.523.898,56
(*) Impliciete schuld mbt de machtigingen opgegeven door de VOI's in de toelichting bij de jaarrapportering	

De totale impliciete schuld berekend volgens de definitie volgens rijkscomptabiliteit bedraagt per 31/12/2011 dan ook 8,03 miljard euro.

3.4.3. Correctie voor verruiming consolidatieperimeter

Zoals hierboven reeds gesteld dient het resultaat van de methode volgens de G.W.R. nog bijgesteld te worden door een verruiming van de consolidatieperimeter die beter aansluit (ook al is deze ESR-consolidatie nog niet volledig) met de consolidatieperimeter die in het kader van het ESR wordt gehanteerd door het INR en Eurostat.

Terwijl in de enge definitie enkel de impliciete schuld van te consolideren instellingen met een vastleggingsmachtiging wordt meegenomen wordt in de uitgebreidere definitie de impliciete schuld van bijna alle te consolideren rechtspersonen meegenomen (vol.15b en 15c uit de jaarrekening).

Om ook impliciete schuld m.b.t. de interne transfers uit te sluiten wordt de impliciete schuld m.b.t. dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen de ministeries (excl. DAB's) en DAB's geneutraliseerd.

Tabel 3-13: Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/rechtspersonen na verruiming consolidatieperimeter (in euro)

	encours per 31/12/11
Geconsolideerd incl. FFEU volgens G.W.R.	8.031.523.898,56
Impliciete schuld Vol. 15b VOI's/rechtspersonen (*)	1.163.235.583,00
Impliciete schuld Vol. 15c VOI's/rechtspersonen (**)	385.355.272,00
Impliciete schuld op dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen ministeries (excl. DAB's)	-680.380.730,17
Impliciete schuld op dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen DAB's	-164.945.246,13
Totaal	8.734.788.777,26
(*) impliciete schuld bij gesplitste kredieten	
(**) impliciete schuld mbt andere verbintenissen	

In tabel 3-13 kunnen we vaststellen dat de impliciete schuld met uitgebreide consolidatieperimeter eind 2011 gelijk is aan 8,73 miljard euro, ofwel 412 miljoen euro minder dan op 31/12/2010, wat zeker als een positieve evolutie mag beschouwd worden.

3.4.4. Evolutie van de impliciete schuld

Om tot een raming van de evolutie van de impliciete schuld eind 2012 te komen, wordt – gelet op de verruiming van de consolidatieperimeter – gewerkt met het verschil tussen beleids- en betaalkredieten, zoals onder punt 3.2 weergegeven.

In de realiteit zal deze raming van de evolutie van de impliciete schuld niet overeenkomen met de werkelijke stand per 31-12-2012, gelet op onderbenutting op beleidskredieten, resp. betaalkredieten, schraping van impliciete schuld/encours en een niet-volledig ESR-geconsolideerde stand van de impliciete schuld.

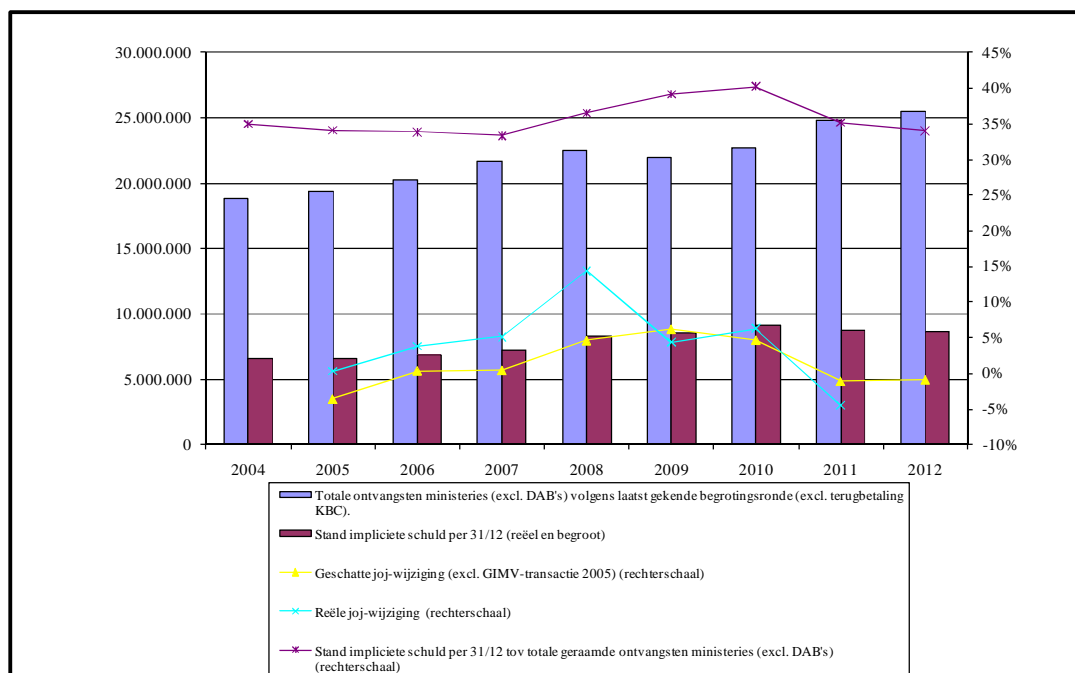
In figuur 3-3 wordt tot slot de stand van de impliciete schuld t.e.m. eind 2011, aangevuld met de verwachte stand eind 2012, weergegeven. Deze stand van de impliciete schuld wordt afgezet t.o.v. de laatst beschikbare ontvangstenraming van de ministeries (excl. DAB's).

Uit voorgaande grafiek kan duidelijk worden afgeleid dat in 2011 de stand van de impliciete schuld gunstig is geëvolueerd ten opzichte van de stand eind 2010, wat als een gunstige evolutie kan beschouwd worden. Deze gunstige evolutie was tevens voorzien in de begrotingsaanpassing 2011, toen er sprake was van een verwachte daling van de impliciete schuld met 101 miljoen euro.

Als we de stand van de impliciete schuld afzetten tegen de laatst beschikbare ontvangstenraming van de ministeries, valt de gunstige evolutie in de verhouding impliciete schuld ten opzichte van de geraamde ontvangsten nog sterker op.

Op basis van voorliggende tweede begrotingsaanpassing wordt deze gunstige evolutie in de verhouding tussen impliciete schuld en de geraamde ontvangsten ook verwacht in 2012. Dit omwille van hogere geraamde ontvangsten 2012 enerzijds en het gegeven dat de beleidskredieten 78 miljoen euro lager liggen dan de betaalkredieten anderzijds.

Figuur 3-3: Stand en verwachte evolutie van de impliciete schuld 2004-2012 t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro)

4. HET FINANCIËEL BEHEER

Eind 2011 had de Vlaamse overheid een directe schuld van 6.617 miljoen euro ten opzichte van 6.582 miljoen euro eind 2010. Dat de directe schuld is gestegen, is het gevolg van de overname door het Vlaams Gewest samen met de andere gewesten van enkele gewaarborgde leningen in het kader van de vrijwillige vereffening van de Gemeentelijke Holding. Hierdoor is de directe schuld gestegen met 222,6 miljoen euro aan lange termijn bankleningen. Verder heeft de Vlaamse overheid in 2011 via een private plaatsing van EMTN-papier 200 miljoen euro opgehaald.

4.1. Schuldevolutie

De evolutie van de schuld is vooreerst afhankelijk van het begrotingssaldo. Het effect op de schuld hiervan kan best worden ingeschat via het verwachte saldo in ESR-termen op de geconsolideerde begroting. Vervolgens zijn er ook de ontvangsten en uitgaven voor kredietverleningen en participaties die mee de evolutie van de schuld bepalen. Deze twee soorten verrichtingen zijn niet inbegrepen in het vorderingensaldo maar wel in het te financieren saldo van de Vlaamse overheid.

4.1.1. *Het begrotingssaldo in ESR-termen*

Voor 2012 is een begroting in evenwicht voorzien in ESR-termen. Bij de inschatting van de schuldevolutie 2012 wordt deze factor dan ook als neutraal beschouwd.

4.1.2. *Kredietverleningen en participaties*

Ook het saldo van de deelnemingen bepaalt mee de evolutie van de schuld. Aan de hand van de hiervoor in de begroting ingeschreven budgetten van dit en vorige jaren worden de kasuitgaven en – ontvangsten van de kapitaalparticipaties van de Vlaamse overheid ingeschat.

Het belangrijkste budget in de begroting voor deelnemingen is de verwachte ontvangst ingevolge een gedeeltelijke terugbetaling van de staatssteun door KBC. Verder zijn bij de ministeries nog ontvangsten gebudgetteerd ten bedrage van 1,4 miljoen euro. Aan uitgaven is in 2012 een nieuw algemeen budget van 150 miljoen euro ingeschreven, zowel in vastleggings- als vereffeningkrediet. Hiernaast zijn nog enkele specifieke kredieten ingeschreven, goed voor een totaal van 5,32 miljoen euro.

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte telt evenwel het kaseffect en niet het begrotingseffect. Het kaseffect van het algemene ESR-8 budget 2012 wordt zoals de vorige jaren op de helft geraamd, zijnde 75 miljoen euro. De invloed op de kas van de uitgaande ESR-8 operaties bij de ministeries is echter groter. In 2012 worden ook nog 100 miljoen euro aan betalingen verwacht ingevolge de budgetten van de vorige jaren. De belangrijkste zijn: 50 miljoen euro voor het Vlaams Energiebedrijf en 30 miljoen euro voor kapitaalparticipaties in PPS-projecten

Bij de instellingen zijn ESR-8 ontvangsten ingeschreven ten bedrage van bijna 10 miljoen euro en uitgaven ad. 26 miljoen euro.

Tabel 4-1: Ingeschreven ESR-8 ontvangsten en -uitgaven (in duizend euro)

Deelnemingen en kredietverleningen	BGO 2012	2BGA 2012	Kas 2012
Ministeries			
ESR-8 ontvangsten ministeries (excl. KBC)	3.109	1.368	1.368
ESR-8 ontvangst KBC (incl. 50% premie)	1.725.000	1.725.000	1.725.000
ESR-8 vereffeningskredieten ministeries	- 156.446	-155.318	-185.566
Vlaamse Rechtspersonen			
ESR-8 ontvangsten rechtspersonen	9.214	9.788	9.788
ESR-8 uitgaven rechtspersonen	-26.309	-25.933	-25.933
Saldo (incl. KBC)	1.554.568	1.554.905	1.524.657
Saldo (excl. KBC)	-170.432	-170.095	-200.343

De twee saldi in de bovenstaande tabel zijn in de twee scenario's de benodigde bedragen aan bijkomende externe financiering, excl. herfinanciering van de kapitaalsaflossingen. Een positief bedrag houdt in dat schuld kan worden afgelost. Een negatief bedrag betekent dat er bovenop de herfinanciering van de kapitaalsaflossingen extra externe financiering moet worden aangetrokken.

4.2. Herfinancieringsbehoeften

Voor wat betreft de aflossing van uitstaande leningen is 2012 een belangrijk jaar. In 2009 heeft de Vlaamse overheid namelijk lange termijn leningen opgenomen via haar EMTN-programma. Deze opnames dienden enerzijds om de afgesproken staatssteun ad. 3,5 miljard euro in KBC te kunnen inbrengen en anderzijds om het tekort op de begroting in ESR-termen te financieren. De einddatum van de leningen aangegaan voor de KBC-participatie is toen gespreid in functie van de verwachte terugbetaling door KBC. In een toenmalig realistisch scenario behoorde een (gedeeltelijke) terugbetaling in de loop van 2012 van de staatssteun tot de mogelijkheden. Met dit realistisch scenario wordt vandaag nog steeds rekening gehouden in de voorliggende begroting. Veel zal hierbij natuurlijk afhangen van de internationale context waarbinnen KBC opereert. In het kader van een goed Vlaams ALM-beleid is toen geopteerd om de financiering te spreiden over drie en vijf jaar. Hierdoor is het jaar 2012 het jaar waarin de Vlaamse overheid haar eerste EMTN-leningen zal moeten aflossen of herfinancieren. Midden december 2012 vervalt nog een kleinere opname van 200 miljoen euro. Einde maart kwam een eerste bedrag van 1,25 miljard euro op eindvervaldag. Omwille van de voorzichtigheid is geopteerd om hiervan reeds 750 miljoen euro te herfinancieren via een nieuwe EMTN-uitgifte. De overige 500 miljoen euro kon / kan worden opgevangen via de beschikbare kasfaciliteiten. Indien KBC in de loop van het jaar zou beslissen om de Vlaamse overheid deels terug te betalen kan dit bedrag worden gebruikt voor de aflossing van de uitgifte die midden december en in januari 2013 op eindvervaldag komt.

Naast deze grote eindvervaldagen, heeft de Vlaamse overheid ook enkele kleinere vervaldagen. Van de overgenomen leningen van de vismijn Oostende is het aflossingsschema gekend. In 2012 vervalt 184 duizend euro. De laatste vervaldag van deze leningen is pas in 2028. De aflossingen in het kader van de opnames door gemeentes en provincies op het Investeringsfonds voor de lokale besturen zijn niet gekend. Er wordt rekening gehouden met een maximaal scenario, zijnde 1 miljoen euro aan opnames en aflossingen.

Zoals hierboven vermeld, heeft de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid genomen in het jaar 2011 in de vrijwillige vereffening van de Gemeentelijke Holding. Op het moment van de vereffening stond de Vlaamse overheid borg voor 225 miljoen euro. De Vlaamse overheid heeft geopteerd om voor het grootste gedeelte van haar waarborg, zijnde 222,6 miljoen euro de gewaarborgde leningen over te nemen. Hierdoor is slechts 2,35 miljoen euro effectief uitbetaald. Op één lening na zijn al deze overgenomen bankleningen bullet-leningen. De annuïteitenlening kent een kapitaalsaflossing van 2,4

miljoen euro per jaar. Tot 2015 is dit de enige kapitaalsaflossing. De eerste eindvervaldag is in 2015, de laatste in 2026.

Naast de rechtstreekse leningen van de Vlaamse Gemeenschap / Vlaams Gewest (directe schuld), beschikken enkele te consolideren rechtspersonen over leningen. De aflossingen van deze leningen bezwaren, net als de hierboven vermelde aflossingen van de directe schuld, de begroting in ESR-termen niet, maar wel de financieringslast van de (geconsolideerde) Vlaamse overheid. In de begroting van de agentschappen zijn 25.721 duizend euro aan te betalen aflossingen en 3 duizend euro aan te ontvangen aflossingen ingeschreven. Merk op dat ingevolge de huidige samenstelling, de evolutie van de geconsolideerde schuld in grote mate gelijk loopt met de evolutie van de directe schuld. De stand van de geconsolideerde schuld einde 2011 is opgelijst in het “Kas-, Schuld- en Waarborgrapport 2011” (VR 2012 1105 MED.0200). Het rapport is raadpleegbaar op <http://fin.vlaanderen.be> onder de rubrieken ‘Overheidfinanciën’ en ‘Publicaties’.

Tabel 4-2: Herfinancieringsbehoeften 2 BGA 2012 (in duizend euro)

	Ontvangsten	Uitgaven
Ministeries	-	- 1.453.615
Agentschappen	3	- 25.721
Saldo		- 1.479.333

5. HET VORDERINGENSALDO

Tabel 5-5 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo (excl. Titel III) wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo (excl. Titel III) wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven van dezelfde ministeries.

De ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) zijn de totale ontvangsten uit de algemene middelenbegroting en bedragen voor het jaar 2012 27,2 miljard euro. Voor de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) worden de totale vereffeningsskredieten genomen uit de administratieve uitgaventabel. Deze worden berekend als de som van de VEK's en VRK's en bedragen samen 25,4 miljard euro (cfr. tabel 3-4).

Het begrotingssaldo voor het jaar 2012 bedraagt aldus $27,2 - 25,4 = 1,7$ miljard euro.

Om tot het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) te komen worden op het begrotingssaldo een aantal correcties aangebracht.

Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR-code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om indirecte schuld af te lossen (ESR-code 9).

Een volgende correctie die noodzakelijk is vóór de inwerkingtreding van het Rekendecreet heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten en uitgaven op de periode waarop ze betrekking hebben.

In concreto werd de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing en (vanaf 2011) de verkeersgerelateerde belastingen gaat of in functie van de inkohierungen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat⁵). Volgens deze werkwijze wordt er voor de onroerende voorheffing en de successierechten en het recht van overgang bij overlijden een verschuiving toegepast ten beloop van twee maanden. Voor de overige gewestbelastingen, behalve voor de door de IVA Vlabel geïnde belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet, werd een verschuiving van één maand toegepast.

Ook intresten werden in die zin gecorrigeerd dat de toerekenbare rente werd meegenomen in plaats van de kasuitgaven.

Vanaf de invoering van het Rekendecreet wordt het aanrekeningmoment op basis van het moment van vaststellen van de belasting (ofwel kohier) genomen en de toerekenbare rente genomen. De ESR-correctie voor gewestbelastingen en intresten is dan ook niet meer benodigd vanaf de begroting 2012.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

⁵ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

Om tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) te komen, wordt aan uitgavenzijde nog een correctie gemaakt voor de reservevorming of -afbouw bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfinancieringsorganisme van de VRT ten opzichte van de voorziene toelagen.

Vervolgens wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de intering op het begrotingssaldo (excl. reservefonds) bij het Vlaams Zorgfonds. In uitvoering van het regeerakkoord wordt het reservefonds op een zelfde stand gehouden waardoor er in 2012 geen intering is op de reserves hiervan.

Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, werd ze lange tijd niet mee geconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Naar aanleiding van het jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën⁶ wordt het Vlaams Zorgfonds echter opgenomen in de geaggregeerde rekening van de Gewesten en Gemeenschappen en bijgevolg van entiteit II.

Naar aanleiding van de recente indeling van de NV BAM resp. de NV Diestsepoort tot de Vlaamse consolidatieperimeter wordt de evolutie van hun ESR-aanrekenbare ontvangsten en voorziene toelagen en terugstortingen vanuit de Vlaamse overheid afgezet ten opzichte van de ESR-aanrekenbare uitgaven. Dit resultaat wordt weergegeven in de resp. correctielijnen.

Aan uitgavenzijde wordt er tot slot een correctie gemaakt voor de rente-uitgaven om het ESR-gecorrigeerd primair saldo van de ministeries te bekomen.

Toepassing van bovenstaande principes op de ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) kan schematisch als volgt worden voorgesteld:

Tabel 5-1: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro)

Ontvangsten	27.162.355
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-1.726.368
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-60.414
Correctie aanrekening ontvangsten	
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	25.375.573

Toepassing van bovenstaande principes op de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) resulteert in onderstaand berekeningsschema.

Tabel 5-2: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro)

Uitgaven	25.442.861
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-155.318
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-6.813.399
Aflossingen schuld (esr code 9)	0
Correctie pensioenfonds (t.o.v. toelage) (negatief = reservevorming)	-3.781
Correctie pensioenfonds VRT (t.o.v. toelagen) (negatief = reservevorming)	38.029
Correctie BAM NV (t.o.v. toelage en terugstortingen)	-80.452
Correctie NV Diestsepoort	-4.864
Rente-uitgaven	-214.234
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	18.208.842

⁶ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de begrotingen 2007 en 2008 en het nieuwe Stabiliteitsprogramma 2008-2011, juli 2008, blz. 106-107

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) is dan gelijk aan het verschil tussen de ESR-gecorrigeerde ontvangsten en ESR-gecorrigeerde primaire uitgaven van de algemene uitgavenbegroting en bedraagt 25,4 – 18,2, ofwel 7,2 miljard euro.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het ESR-gecorrigeerd primair saldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de Vlaamse rechtspersonen en andere entiteiten die tot de Vlaamse consolidatieperimeter behoren.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast om de totale begrotingsontvangsten en – uitgaven om te zetten in ESR-gecorrigeerde ontvangsten en - uitgaven. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het ESR- gecorrigeerd primair saldo gekomen.

Naast de hierboven beschreven ESR-correcties voor deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en overheidsschuld (code 9) en het neutraliseren van de financiële stromen van en naar de ministeries en de te consolideren Vlaamse instellingen worden langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen).

Tabel 5-3: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro)

Ontvangsten	10.217.978
Leningen	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-9.788
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-6.988.452
Interne verrichtingen	-1.876.519
ESR gecorrigeerde ontvangsten	1.343.216

Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen).

Omwille van de specificiteit van het FFEU wordt er naar analogie met de berekening van de beleids- en betaalkredieten in een aparte FFEU-lijn voorzien in de berekening van het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de te consolideren instellingen.

Tabel 5-4: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro)

Uitgaven	10.217.978
Aflossingen	-25.721
Deelnemingen en kredietverleningen	-25.933
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-165.509
Interne verrichtingen	-1.527.269
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	137.130
Rente-uitgaven	-7.501
ESR gecorrigeerde uitgaven incl FFEU	8.603.175

Het ESR-gecorrigeerd primair saldo van de te consolideren instellingen bedraagt $1,3 - 8,6 = -7,3$ miljard euro.

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van de ministeries en de instellingen samen te voegen en bedraagt $7,2 - 7,3 = -0,1$ miljard euro.

De berekening van de onderbenutting wordt nog verder dynamisch gemaakt ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2012. Concreet toegepast betekent dit dat de onderbenutting vooreerst wordt berekend door het in 2011 geobserveerd onderbenuttingspercentage (gecorrigeerd voor werking van buffers, provisies en eenmalige versnellingen en de werking van ruiters) van 1,41% toe te passen op de beschikbaar gestelde betaalkredieten met uitzondering van het bijgestelde nieuwe beleid volgens de regeringsformatie van 200 miljoen euro. $26,8 \text{ miljard euro} \times 1,41\% = 378 \text{ miljoen euro}$.

Voor het nieuw beleid wordt een onderbenuttingspercentage van 20% toegepast, wat aanleiding geeft tot een bijkomende onderbenutting van 40 miljoen euro.

Op deze totaal berekende onderbenutting van 418 miljoen euro wordt nog een negatieve correctie van 57 miljoen euro doorgevoerd voor de verwachte aanwending van kredieten die van begrotingsjaar 2011 worden overgedragen en een positieve correctie van extra verwachte onderbenutting op de voorziene provisies binnen het beleidsveld werk ten belope van 1 miljoen euro.

Tot slot wordt ook nog een negatieve correctie doorgevoerd voor het effect van de besparingen die zijn geconcretiseerd in de eerste en tweede begrotingsaanpassing. De generieke besparingen zijn gelijk aan 76,8 miljoen euro niet-indexering van niet-loonkredieten, 16,85 miljoen euro netto-besparing op loonkredieten apparaat en 10,5 miljoen euro op werkingskredieten van het apparaat. Alles samen geeft dit een totale besparing van 104,2. Van dit totaal aan generieke besparingen wordt verwacht dat 40% aanleiding zal geven tot het aantasten van de onderbenutting of m.a.w. 42 miljoen euro.

Dit alles geeft een verwachte onderbenutting bij de tweede begrotingsaanpassing van 320 miljoen euro. Dit is 20 miljoen euro minder dan voorzien bij de eerste begrotingsaanpassing.

Anderzijds wordt ook rekening gehouden met het resterende negatieve effect van de éénmalige afrekening in 2012 van de jobkorting inkomsten 2010 voor een bedrag van 2,73 miljoen euro.

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse overheid gecorrigeerd voor onderbenutting wordt het gecorrigeerde primair saldo van de Vlaamse overheid genoemd en bedraagt $-93,2 + 320,6 - 2,7 = 224,7$ miljoen euro.

Tot slot dienen de geconsolideerde rente-uitgaven à rato van 221,7 miljoen euro in rekening gebracht te worden om het gecorrigeerde vorderingensaldo te bekomen.

Per saldo sluit de Vlaamse Regering de begroting af met een positief vorderingensaldo van 2,9 miljoen euro.

Uit tabel 5-5 blijkt dat de Vlaamse regering haar engagement blijft nakomen om in 2012 een begrotingsevenwicht in termen van vorderingensaldo te bereiken.

Tabel 5-5: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht

	ESR-effect	REA 2011	BGO 2012 EO	BGA 2012 EO	2 BGA 2012 EO	Overflow	2 BGA 2012 IO
Algemene begroting Vlaamse ministeries (excl. Titel III)							
Ontvangsten	+	24.647.937	27.384.897	27.052.181	27.162.355	7.234	27.169.589
Uitgaven	-	-24.962.277	-25.910.373	-25.732.325	-25.442.861	-1.676.456	-27.119.317
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries (excl. Titel III)	=	-314.340	1.474.524	1.319.856	1.719.494	-1.669.222	50.272
Ontvangsten	+	24.647.937	27.384.897	27.052.181	27.162.355	7.234	27.169.589
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-3.463	-1.728.109	-1.728.109	-1.726.368	0	-1.726.368
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	-145.279	-368	-58.292	-60.414	0	-60.414
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	-27.355	0	0	0	0	0
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	24.471.839	25.656.420	25.265.780	25.375.573	7.234	25.382.807
Uitgaven	-	-24.962.277	-25.910.373	-25.732.325	-25.442.861	-1.676.456	-27.119.317
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-201.786	-156.446	-156.446	-155.318	0	-155.318
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	+	-7.091.935	-7.097.863	-7.018.118	-6.813.399	-411.147	-7.224.546
Aflossingen schuld (esr code 9)	+	0	0	0	0	0	0
Correctie pensioenfonds (t.o.v. toelage) (negatief = reservevorming)	+/-	-5.818	-3.781	-3.781	-3.781	0	-3.781
Correctie pensioenfonds VRT (t.o.v. toelagen) (negatief = reservevorming)	+/-	11.500	14.317	14.317	38.029	0	38.029
Correctie BAM NV (t.o.v. toelage en terugstortingen)	+/-	5.289	0	-93.108	-80.452	0	-80.452
Correctie NV Diestsepoort		0	0	0	-4.864	0	-4.864
Rente-uitgaven	-	-184.851	-235.416	-217.916	-214.234	-26.148	-240.382
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven algemene begroting	=	17.501.937	18.431.184	18.257.273	18.208.842	1.239.161	19.448.003
ESR- gecorrigeerd primair saldo Vlaamse ministeries (1)	=	6.969.902	7.225.236	7.008.507	7.166.731	-1.231.927	5.934.804
Begrotingen te consolideren instellingen							
Ontvangsten	+	9.787.787	10.168.980	10.147.124	10.217.978	418.265	10.636.243
Leningen	-	0	-3	-3	-3	0	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-9.663	-9.241	-9.241	-9.788	0	-9.788
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-7.063.454	-7.206.222	-7.126.457	-6.988.452	-412.036	-7.400.488
Interne verichtingen	-	-1.250.119	-1.678.770	-1.678.770	-1.876.519	-690	-1.877.209
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.464.552	1.274.744	1.332.653	1.343.216	5.539	1.348.755
Uitgaven	-	-9.818.126	-10.168.980	-10.147.124	-10.217.978	-418.265	-10.636.243
Aflossingen	+	-28.803	-25.721	-25.721	-25.721	47	-25.674
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-18.795	-26.309	-26.309	-25.933	0	-25.933
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-293.564	-103.157	-161.081	-165.509	-887	-166.396
Interne verichtingen	+	-1.465.194	-1.586.717	-1.628.429	-1.527.269	3.594	-1.523.675
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	100.009	144.570	144.570	137.130	0	137.130
Rente-uitgaven	-	-8.261	-8.916	-9.016	-7.501	0	-7.501
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven incl FFEU	=	8.103.517	8.562.730	8.441.138	8.603.175	421.019	9.024.194
ESR- gecorrigeerd primair saldo te consolideren instellingen	=	-6.638.965	-7.287.986	-7.108.485	-7.259.959	-415.480	-7.675.439
ESR- gecorrigeerd primair saldo (1) + (2)	=	330.937	-62.750	-99.978	-93.228	-1.647.407	-1.740.635
Onderbenutting	+		313.256	340.502	320.615	0	320.615
Verwachte afrekening jobkorting	-	-49.028	-2.730	-2.730	-2.730	0	-2.730
Gecorrigeerd primair saldo	=	281.909	247.776	237.794	224.657	-1.647.407	-1.422.750
Rente-uitgaven	-	193.112	244.332	226.932	221.735	26.148	247.883
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	88.798	3.444	10.862	2.922	-1.673.555	-1.670.633

6. BIJLAGE – AKKOORDEN INZAKE BEGROTINGSNORMEN

6.1. Inleiding

Krachtens de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de bekendmaking van akkoorden inzake begrotingsnormen (Stuk 1327 (2002-2003) – Nr.1 van 3 oktober 2002) wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd:

dat de nieuwe budgettaire overeenkomsten en akkoorden in de ruime zin van het woord tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen of tussen gewesten en gemeenschappen onverwijld aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld;

dat alle nog van toepassing zijnde akkoorden en overeenkomsten als bijlage bij de Algemene Toelichting bij de begroting en de begrotingsaanpassing worden gevoegd.

Bijgevoegde publicatie draagt bijgevolg bij tot enerzijds de budgettaire controle door het Vlaams Parlement en anderzijds de openbaarheid van bestuur. Sommige paragrafen hebben betrekking op intussen afgesloten begrotingsjaren. Met het oog op volledigheid van documentatie worden ze toch in deze algemene toelichting weerhouden.

6.2. Overeenkomst van 15 december 2009 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2009-2010

Gelet op de traditie die er bestaat tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Bussels Hoofdstedelijke Gewest inzake afspraken betreffende begrotingsdoelstellingen zoals vastgelegd in de overeenkomst van 15 december 2000 voor de periode 2000-2005, het akkoord van de IMCFB van 21 maart 2001, het overleg van 22 september 2003, de IMCFB van 17 december 2004, de IMCFB van 1 juni 2005, het overleg van 8 juni 2005, het overleg van 6 juli 2005, de IMCFB van 25 oktober 2005, de IMCFB van 16 oktober 2006 en het overleg van 16 september 2009;

Gelet op het rapport van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste stabiliteitsprogramma 2009 – 2012” van september en oktober 2009;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2009-2013, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei en onverminderd het akkoord van 16 september 2009 dat voor de verdeling van de budgettaire inspanningen de verdeelsleutel 65 (entiteit I) / 35 (entiteit II) voorziet;

Gelet op de communicatie “BELGIUM – Commission assessment in relation to the commission recommendation for a Council decision and recommendation under Articles 104(6) and 104(7) of the Treaty” van de Europese Commissie van 11 november 2009;

Gelet op de raadsconclusies van Ecofin van 2 december 2009;

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 33 §4, 35 octies, 35 ter, 35 quater, 35 quinquies, 35 sexies, 35 septies, 33 bis, 48, 39 §2, 40 §2, 40 ter, 46, 47, 47 bis, 36, 65 bis;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58 ter §3, tweede lid;

Overwegend dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van Nationale en regionale Rekeningen (ESR95);

Overwegend dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing;

Overwegend dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2009 en 2010 van het Planbureau van 15 december 2009 inzake inflatie en reële BBP groei wordt verwacht dat de doorstortingen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten hoger / lager zullen uitvallen dan aangenomen in de respectievelijke begrotingen zoals neergelegd in de diverse respectievelijke Parlementen;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2009.

De Federale Staat, vertegenwoordigd door Yves Leterme de Eerste Minister en Minister belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid, Didier Reynders de Vice - Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen, Guy Vanhengel de Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting, Melchior Wathelet Staatssecretaris van Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting, Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister belast met Migratie- en asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en asielbeleid betreft, toegevoegd aan de Eerste Minister, Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de Minister van Justitie, Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen, toegevoegd aan de Eerste Minister;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muyters Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Karl-Heinz Lambertz haar Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe Betrekkingen;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muyters Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van Charles Picqué zijn Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen, Monumenten en Landschappen en Openbare Netheid en Jean-Luc Vanraes zijn Minister van Financiën, Begroting en Externe Betrekkingen;

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door zijn Regering in de persoon van Christos Doulkeridis zijn Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en Internationale betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt :

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het stabiliteitsprogramma van België 2009-2013 voor een terugkeer van een evenwicht voor de gezamenlijke overheid tegen de horizon 2015⁷.

Artikel 2. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste stabiliteitsprogramma 2009 – 2012” van september 2009.

Artikel 3. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de voorstellen tot aanbevelingen van de Europese Commissie van 11 november 2009.

Artikel 4. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de raadsconclusies van de ECOFIN van 2 december 2009.

Artikel 5. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de neergelegde begrotingen in de respectievelijke parlementen aangaande de begrotingsjaren 2009 en 2010.

Artikel 6. §1 Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1, 2, 3 en 4, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten en de lokale overheden voor de periode 2009-2010 als volgt vastgelegd :

<u>tabel saldo in Mio €</u>	<u>in %</u>	
	<u>BBP</u>	<u>BBP</u>
Begrotingsjaar	2009	2010
gezamenlijke overheid	-19.585,64	-17.351,90
federale overheid	-13.872,70	-12.337,40
sociale zekerheid	-3.065,90	-1.733,10
Entiteit I	-16.938,60	-14.070,50
<u>Gemeenschappen en Gewesten</u>		
Vlaamse Gemeenschap	-996,98	-493,33
Franse Gemeenschap	-266,51	-727,08
Duitstalige Gemeenschap	-31,98	-11,06
Franse Gemeenschapscommissie	-4,00	-2,02
Waals Gewest	-406,86	-364,70
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-232,71	-313,01
<u>Lokale overheden</u>	-708,00	-1.370,20
Entiteit II	-2.647,04	-3.281,40
	-5,81%	-5,06%
	-4,12%	-3,60%
	-0,91%	-0,51%
	-5,03%	-4,10%
	-0,30%	-0,14%
	-0,08%	-0,21%
	-0,01%	-0,00%
	-0,00%	-0,00%
	-0,12%	-0,11%
	-0,07%	-0,09%
	-0,21%	-0,40%
	-0,79%	-0,96%

⁷ Blz 8 “een terugkeer naar een evenwicht in 2015” uit de nota aanvulling bij het stabiliteitsprogramma 2009-2013 zoals beslist op het overlegcomité van 16/9/2009 punt 11.

§2 rekening houdend met de in de Vlaamse Begroting (2009 - 2010) opgenomen basishypothesen inzake de toegepaste ESR – aanrekening met betrekking tot de in 2008 vooruitbetaalde onderwijsuitgaven (355,8 miljoen euro) en de in 2009 voorziene doorstorting aan het Vlaams Egalisatiefonds (500 miljoen euro).

Artikel 7. De partijen bij dit akkoord hebben als macro-economische uitgangspunten voor de bepaling van de dotaties (samengevoegde en gedeelde belastingen) zoals voorzien in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 deze genomen zoals opgenomen in het economisch budget van 9/9/2009.

<u>Uit economische begroting 9/9/2009</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Reële bbp-groei	-3,10%	0,40%
index consumptieprijzen	0%	1,50%
Nominaal BBP (in mia €)	337,1	343,1

Artikel 8. §1 De partijen bij dit akkoord engageren zich ertoe om als respectievelijke voorgedijoverheden van de lokale besturen te zullen waken over een strikte naleving van de ESR-95 normen. Een overgangperiode lijkt noodzakelijk en de periode 2012-2013 lijkt redelijk. Trouwens de toepassing van de ESR-95 regels dient te gebeuren op een meerjarige basis (een gemeentelijke legislatuur) om rekening te houden met de investeringscyclus van de lokale besturen.

§2 Een werkgroep zal worden opgericht om de modaliteiten en de kalender van toepassing van de ESR95 op het niveau van de lokale overheden te onderzoeken. De toepassing van de normen van de ESR 95 zal onderworpen zijn aan een voorafgaand akkoord van alle betrokken partijen. Deze werkgroep zal een eerste keer verslag uitbrengen van de vordering van de werkzaamheden op 19 maart 2010.

§3 Indien een Gewest schuld aflost voor rekening van de gemeenten zal dit het saldo van het Gewest niet verslechteren en dat van de gemeenten niet verbeteren.

Artikel 9. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om een budgettair evenwicht na te leven.

Artikel 10. Met het oog op de vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 11. De afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de HRF zal verzocht worden om jaarlijks in haar advies een uitspraak te doen over de naleving van dit akkoord door de verschillende partijen dit akkoord ondertekend hebben.

Gedaan te Brussel, op 15 december 2009, in 17 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale staat

Yves Leterme

De Eerste Minister, belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid

Didier Reynders

Vice – Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen

Guy Vanhengel
Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting

Melchior Wathelet
Staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting ,
Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister belast met Migratie- en
asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en asielbeleid betreft, toegevoegd aan de Eerste
Minister,
Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk, en wat de aspecten inzake
personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de Minister van Justitie
Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen, toegevoegd aan de Eerste Minister

Voor de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Philippe Muyters
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Voor de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting en Sport

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Karl-Heinz Lambertz
Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe Betrekkingen

Voor het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Philippe Muyters
Minister van Financiën en Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering

Charles Picqué
Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen, Monumenten en
Landschappen en Openbare Netheid

Jean-Luc Vanraes
Minister van Financiën, Begroting en Externe Betrekkingen

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door haar Regering

Christos Doulkeridis
Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en Internationale
Betrekkingen